

УПФ “ДСК – РОДИНА”

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ И
ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

31 декември 2022 година

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Надзорен съвет:

Вioletta Marinova-Stavova – председател

Чабел Нелс – член

Янак Саватковски-Винков – член

Управителен съвет:

Борис Филипов Стофев – председател

Петър-Мити Николов Марев – член и главен изпълнителен директор

Михаил Петров Сестров – член и изпълнителен директор

Адрес за кореспонденция:

гр. София, ул. "Княз Александър I" 150Б

бул. „Александър Стамболийски“ № 101, МДА София, София 1009, БГ

www.dskrodina.bg

Банка-попечител:

„Алианс Банк България“ АД

Известни юр. и посредници:

„Кей Би Си Банк България“ ЕАД

„Универсал Булбанк“ АД

„Първа Финансова Професионална Къща“ ООД

„Алака-Трансфинанс Сервис“ АД

„Сигнатур Глобал Маркетс Консалтинг“

„Сигнатур Глобал Маркетс Корп“ АД

„Софокс Инвешменталъс Сервисиз“ АД

„Ситибанк Европа“ АД член България БЧТ

„Евона Трейд“ АД

ДОКЛАД

ЗА ДЕЙНОСТТА НА

УНИВЕРСАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД „ДСК-РОДИНА“

ЗА 2022 ГОДИНА

I. Обща информация за фонда

Универсален пенсионен фонд „ДСК-Родина“ (наричан по-долу за краткост УПФ „ДСК – Родина“ или Фонда) е регистриран по фирмено дело №1779/2001. С решение на Софийски градски съд от 23.12.2003 г. наименованието на фонда е променено на УПФ „ДСК – Родина“. Седелището и адресът на управление на Фонда е: София 1303, бул. „Ал. Стамболийски“ №101, Мол София, София Тауър, ет.4.

Фондът е самостоятелно юридическо лице, което се управлява от Пенсионноосигурителна компания „ДСК - Родина“ АД („Компанията“ или „ПОК“) на основание Лицензия №04 от 03.10.2000г. за извършване на дейност по допълнително социално осигуряване, издана от Държавната агенция за осигурителен надзор и разрешително за управление на универсален фонд № 343 УПФ от 25.08.2003 г. на Комисията за финансов надзор (КФН). Фондът няма органи на управление и служители, представлява се от Компанията чрез нейните изпълнителни директори.

Допълнителното задължително пенсионно осигуряване във Фонда е индивидуално. На осигуряване в Универсален пенсионен фонд подлежат всички лица, родени след 31.12.1959 г., ако са осигурени по реда на Част първа на Кодекса за социално осигуряване, с изключение на тези, които са избрали да се осигуряват във фонд „Пенсия“, съответно фонд „Пенсия за лица по чл. 69“ на Държавното обществено осигуряване. Осигуряването се осъществява на капиталово покритиев принцип на базата на дефинирани вноски - месечни парични осигурителни вноски, в размер определен в Кодекса за социално осигуряване.

Вноските за допълнително задължително пенсионно осигуряване се записват и натрупват по индивидуалната партида на всяко осигурено лице към датата на постъпването им по сметката на Фонда. Индивидуалните партиди се водят в левове и в дялове. Всеки дял представлява пропорционална част от нетните активи на Фонда. Стойността на един дял се изчислява всеки работен ден и е валидна само за този ден. Тя се изчислява като стойността на нетните активи на Фонда към края на предходния работен ден се раздели на общия брой дялове на Фонда към същия ден.

За осъществяване на дейността по допълнително задължително пенсионно осигуряване Компанията събира такси и удържки от Фонда, определени в Правилника за дейността на Фонда.

Фондът няма регистрирани клонове.

Фондът не осъществява научноизследователската и развойната дейност.

Банка-попечител и инвестиционни посредници

В съответствие с изискванията на КСО, Компанията има сключен договор за попечителски услуги с банка-попечител, която съхранява всички активи на Фонда и осъществява контрол върху нарежданята на Компанията за разпоредително със средствата на Фонда. Банка-попечител на УПФ „ДСК – Родина“ е ТЧ „Алианс Банк България“ АД.

Сделките с ценни книжа, свързани с управление на активите на Фонда, се извършват чрез лицензирани инвестиционни посредници, с които Компанията е сключила договори от името на Фонда.

Финансов надзор

Надзор върху управлението на Фонда се осъществява от Комисия за финансов надзор - специализиран държавен орган с правомощия да регулира и осъществява надзор на капиталовия, застрахователния и пазара на допълнителното пенсионно осигуряване (www.fsc.bg).

Съвместен финансов одит

Годишните финансови отчети на Компанията и Фонда задължително се проверяват и заверяват съвместно от два одиторски дружества, които са регистрирани одитори съгласно Закона за независимия финансов одит в България. Пряк отчетният финансов годиша за одитори на Компанията и Фонда близо избрани

„Ърнст и Яни Одит“ ООД и „АФА“ ООД - едни от водещите организации в страната, предоставящи професионални услуги в сферата на одита.

Услугите и възнаграждението на съвместните регистрирани юридически лица се поемат от ПОК в съответствие с нормативните изисквания.

II. Пазарен дял

По брой осигурени лица

Към 31 декември 2022 г. УПФ „ДСК-Родина“ достига **18.96 %** пазарен дял по брой осигурени лица. Това представлява нарастване с **117 базисни точки** спрямо 31.12.2021 г., което е най-високото за пазара през 2022 г.

В следващата таблица е представена сравнителна информация за пазарните дялове на пенсионноосигурителните дружества по брой лица в управляваните универсални фондове и за изменението им спрямо предходната година, на база обобщена предварителна информация от уеб сайта на КФН:

Наименование на универсален пенсионен фонд	31.12.2022 г. (в %)	31.12.2021 г. (в %)	Промяна в пазарния дял
УПФ „Доверие“	26.06	25.61	0.45
УПФ „Съгласие“	9.47	10.12	-0.65
УПФ „ДСК-Родина“	18.96	17.79	1.17
УПФ „Алианс България“	19.12	19.87	0.75
„УПФ ОББ“	8.87	8.80	0.07
УПФ „ЦКБ Сила“	7.90	8.17	-0.27
„УПФ - Видеце“	5.12	5.29	-0.17
УПФ „Големини“	2.51	2.48	0.03
УПФ „Пенсионноосигурителен институт“	1.82	1.87	-0.05
УПФ „ДМЛБОГГ: ЖИВОТ И ЗДРАВЕ“	0.17	-	-

По управлявани активи

Към 31 декември 2022 г. УПФ „ДСК Родина“ достига **19.94 %** пазарен дял по активи, която представлява нарастване със **62 базисни точки** спрямо 31.12.2021 г.

В следващата таблица е представена сравнителна информация за пазарните дялове на всички универсални фондове по размер на нетните активи и за изменението им спрямо предходната година, на база обобщена предварителна информация от уеб сайта на КФН:

Наименование на универсален пенсионен фонд	31.12.2022 г. (в %)	31.12.2021 г. (в %)	Промяна в пазарния дял
УПФ „Доверие“	25.84	25.76	0.08
УПФ „Съгласие“	9.41	9.83	-0.42
УПФ „ДСК-Родина“	19.94	19.32	0.62
УПФ „Алианс България“	19.75	20.61	-0.86

Наименование на универсален пенсионен фонд	31.12.2022 г. (в %)	31.12.2021 г. (в %)	Промяна в пазарния дял
„УПФ ОББ“	10.63	10.74	0.11
УПФ „ЦКБ Сила“	9.11	8.74	0.37
„УПФ Бъдеще“	2.77	2.64	0.12
УПФ „Топлина“	1.38	1.31	0.07
УПФ „Пенсионноосигурителен институт“	1.04	1.04	0.00
УПФ „ДАЛЛОТ: ЖИВОТ И ДРАГО“	0.13	-	0.13

III. Осигурителна дейност

Общ брой осигурени лица

Към 31 декември 2022 г. в УПФ „ДСК-Родина“ членуват 748 333 осигурени лица, за които има преведена поне една осигурителна вноска. През 2022 г. броят на осигурените лица е нараснал нетно с 58 776 лица или със 8.52% спрямо края на 2021г. Съгласно публикуваните предприемателна информация на уеб сайта на КФН, през същия период пазарът по допълнително задължително пенсионно осигуряване в УПФ е нараснал нетно с 71 114 лица или с 1.83 % спрямо края на 2021г. Нетният ръст на осигурените лица през 2022 г. на УПФ „ДСК-Родина“ представлява 87.65 % от нетния ръст на пазара.

Лица, постъпили във фонда

Привличането на осигурени лица чрез прехвърляне от други универсални фондове, управлявани от други пенсионноосигурителни дружества беше приоритетно направление на търговската дейност през отчетната година. Броят на лицата, постъпили през 2022 г. във Фонда чрез прехвърляне от други универсални фондове е 102 210 лица, със 10.41 % повече от 2021 година (92 572 бр.).

Броят на новосигурените лица (направили първоначален избор или служебно разпределени във Фонда поради упражнено право на личен избор) е съответно 11 727 лица, спрямо 7 948 лица за предходната година. Това представлява 11.84 % дял от пазара на новосигурени лица (сперед оповестената предварителна информация на уеб сайта на КФН).

През 2022 г. 127 лица са възобновили осигуряването си във Фонда (от Държавното обществено осигуряване) по реда на чл.124а от КСО.

Лица, напуснали фонда

През 2022 г. общо 57 255 лица са напуснали Фонда, спрямо 45 443 през 2021 г. Разпределението на напусналите лица по причини за преустановяване на участието им във Фонда е както следва:

- 47 860 лица са променили участието си и са прехвърлили средствата си в друг универсален фонд, управляван от друга пенсионноосигурително дружество;
- 1 267 лица са променили осигуряването си по реда на чл.4б от КСО, като са избрали да се осигуряват изцяло във фонд „Пенси“, съответно фонд „Пенси за лицата по чл. 69“ на Държавното обществено осигуряване;
- 4 985 лица са с преустановено участие поради настъпил осигурителен случай „смърт“ и упражнени права на наследниците;
- 403 лица са получили средствата си по реда на чл. 167а, ал.2 от КСО
- 190 лица са с прехвърлени средства към ФИПП за изплащане на пенсионни пенсии
- 2 549 лица са с прехвърлени средства към ФРП за получаване на разсрочени пенсии
- 1 лице е с прехвърлени средства към схеми на ЕС

Постъпления от осигурителни вноски

През отчетния период постъпленията от осигурителни вноски са в размер на 387 316 хил. лв., като за сравнение през 2021 г. те са 320 179 хил. лв. или през 2022 г. е отчетен 20.97 % ръст на тези постъпления.

Прехвърлени средства от/към други УПФ

През 2022 г. в УПФ „ДСК-Родина“ от други универсални пенсионни фондове са прехвърлени общо средства в размер на 398 692 хил. лв., а прехвърлените средства от Фонда към други универсални пенсионни фондове са в размер на 195 158 хил. лв. Нетният резултат от прехвърлените средства от и към други УПФ е положителен в размер на 203 534 хил. лв., спрямо 222 557 хил. лв. за 2021 г., което представлява 8.55 % спад за отчетната година.

Среден размер на постъпилите вноски

Съгласно обобщената предварителна информация от уеб сайта на ИФН, средният размер на месечните постъпления в УПФ „ДСК-Родина“ на едно осигурено лице за 2022 г. представлява 99,41 % от средния размер за целия пазар, докато за 2021 г. този размер е представлявал 99,34 % от средното ниво за пазара.

Среден размер на натрупаните средства на едно осигурено лице

Въпреки, че средният размер на постъпилите вноски в УПФ „ДСК-Родина“ е малко под средното ниво на пазара, средният размер на натрупаните средства по партидата на едно осигурено лице превишава средното пазарно ниво. Към 31.12.2022 г. средният размер на натрупаните средства на едно осигурено лице във Фонда е 4 408.95 лв., което представлява 105.18 % от средния размер за целия пазар (4 191.76 лв.). Индивидуалният размер на натрупаните средства по партидите на осигурените лица зависи от множество фактори, основните от които са: продължителност на осигурителния период, размер на осигурителната вноска, редовното постъпване на вноските във фонда, удържаните такси, постигнатата доходност.

Прехвърлени средства от/към Държавното обществено осигуряване

През 2022 г. към системата на Държавното обществено осигуряване по реда на чл. 4 б от КСО са прехвърлени средства в размер на 12 750 хил. лв., а по реда на чл. 124а от КСО на Фонда са възстановени средства в размер на 921 хил. лв.

Прехвърлени средства към пенсионни схеми в Европейския съюз.

През 2022г. има прехвърлени средства от Фонда към пенсионни схеми в Европейския съюз в размер на 9 хил. лв.

Изплатени средства на осигурени лица и наследници

Изплатените средства на осигурени лица и наследници от Фонда през 2022 година са общо 10 269 хил. лв., разпределени както следва: 313 хил. лв. са еднократно изплатени средства на осигурени лица, придобили право на пенсия, 1 018 хил. лв. са еднократни или разсрочени плащания при настъпил осигурителен случай инвалидност и 8 938 хил. лв. са изплатените суми на наследници на починали осигурени лица.

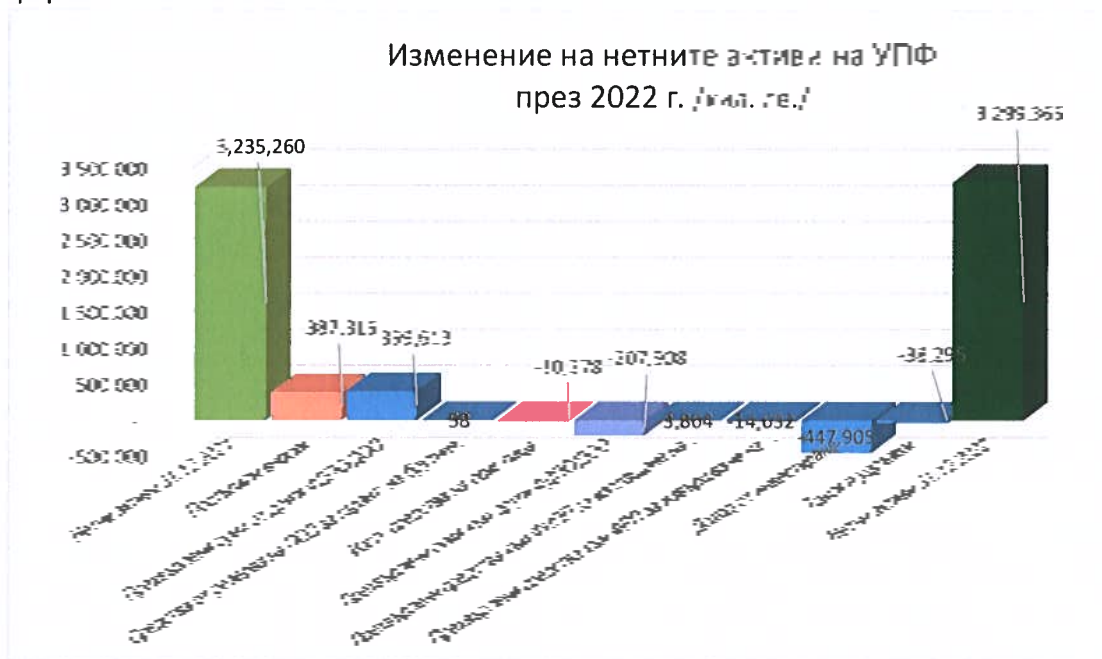
През 2022 г. от УПФ към Фондовете за изплащане на пожизнени пенсии и разсрочени плащания са прехвърлени:

- 3 864 хил. лв. прехвърлени средства към ФИПП за изплащане на пожизнени пенсии
- 14 632 хил. лв. - прехвърлени средства към ФРП за изплащане на разсрочени плащания

IV. Нетни активи

Към 31 декември 2022 г. нетните активи на УПФ „ДСК-Родина“ са в размер на 3 299 365 хил. лв. От началото на годината е реализирано нарастване на нетните активи на фонда с 64 105 хил. лв., което представлява ръст от 1.98 % спрямо 31 декември 2021 г.

Изменението на нетните активи на фонда по елементи през 2022 година е представено в следващата графика:



V. Инвестиционна дейност

Станахме свидетели на изключително динамична година на пазарите, следствие взаимодействието на редица фактори, някои от които уникални тогава за последните над 40 години. Периодът премина под знака на високата инфлация и рязкото затягане на паричната политика от страна на централните банки в глобален мащаб, което оформи тенденцията за повишение на доходността по държавните ценни книжа и разширяване на суверенните средства спрямо бенчмарковите ДЦН.

Годината се оказа една от най-тежките за портфейлите, следващи класическия стратегия на разпределение между рискови активи (акции и дялове) и нискорискови (държавни ценни книжа) от почти век насам. Обичайно, между двата класа активи има ниска корелация и слабото представяне на единия клас се компенсира от по-силното на другия. През изминалата година обаче и двата основни класа активи бяха разпродадени и цените им се понижиха значително.

Монетарните стимули, които бяха предприети от големите централни банки, за да помогнат икономиката да преживее по-безболезнено през кризата с COVID-19, в крайна сметка, доведоха и до спом на инфлацията. Здравните мерки изискваха ограничения в активността на населението и производствата и доведоха след себе си до силно понижаване на стоковите загаси. Редица сектори спряха или намалиха производството до минимум. Недостигът доведе до рязко повишение на цените в глобален мащаб, което допълнително беше ускорено от голямото количество пари в обръщение. Отне време на централните банки да се ориентират и инфлацията пое рязко нагоре. Манар и със закъснение, централните банки предприеха мерки за ограничаване на парите в обръщение. Те се насочиха към прекратяване на стимулите и рязко

повишиха основните лихви. Доходността по десет годишните щатски ДЦК надхвърли 4%, а по немските 2.5%. А само няколко месеца по-рано доходността по тези първокласните ДЦК беше отрицателна.

Докато ускоряването на инфлацията в глобален мащаб не може да се определи като голяма изненада, то навлизането на руски войски в Украйна се превърна в шок, не само за пазара, но и за голяма част от населението. За пръв път, от втората световна война на територията на Европа започна голям въоръжен конфликт. Пълномащабните военни действия на Русия над Украйна бяха изненадващи за пазарни участници, въпреки предупрежденията на някои от водещите специализирани служби. Нападението на Русия над Украйна, доведе до санкции срещу Русия, което силно засегна доставките на енергийни суровини. Природният газ и електричеството в Европа достигнаха исторически върхове. Това допълнително даде тласък на инфлацията и тя достигна двуцифрени стойности в редица европейски страни.

Описаната по-горе среда направи управлението на инвестиционни портфейли изключително предизвикателна задача. В рамките на годината постепенно увеличавахме алокацията към средносрочни и дългосрочни ДЦК на Германия и САЩ на база на очакванията ни за забавяне на глобалната икономика и предстояща рецесия. Успоредно с това, в началото на годината намалихме експозицията си към емитенти от ЦИЕ и развиващите се пазари, което бе придружено и с намаление на дюрацията на тази част от портфейла.

По-силен бе спадът на акциите на компанията на растежа, най-вече на високотехнологичните такива. Основният индекс NASDAQ, достигна нива от 10547 пункта или годишен спад от 32.5%. През последните години теглото на технологичните компании в индекса S&P500 се увеличи, поради спецификите на изчислението му. Спадът на технологичните акции през 2022 натенжа на показателя и той достигна нива от 3821 пункта, като това е понижение от 19.8%. В края на 2022, немският DAX завърши на нива от 13992 пункта или понижение от 11.9%, а френският CAC40 на 6516 или 8.9% надолу.

Разпределение на активите

Средствата на Фонда са инвестирани във високоликвидни активи, търгувани на българския и чужди пазари, с превес на чуждестранните инвестиции. Към 31.12.2022 г. активите на УПФ имат следното разпределение:



Структура на инвестиционния портфейл

В таблицата по-долу са представени компонентите на инвестиционния портфейл по видове финансови инструменти и техния дял от балансовите активи на Фонда. В годишния финансов отчет на Фонда е представена по – подробна информация по отношение на структурата на управлявания портфейл.

Инвестиционни инструменти	31.12.2022 г.		31.12.2021 г.	
	Балансова стойност (в хил. лв.)	Отн. дял в %	Балансова стойност (в хил. лв.)	Отн. дял в %
Финансови активи, издадени в Република България, в т.ч.	335 874	10.18	342 830	10.58
<i>Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата</i>	259 219	7.83	263 599	8.13
<i>Корпоративни облигации</i>	5 199	0.16	5 082	0.16
<i>Акции, дялове и права</i>	72 456	2.19	74 155	2.29
Чуждестранни финансови активи, в т.ч.	2 517 706	76.10	2 657 972	82.01
<i>Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата</i>	1742985	52.68	1 855 376	57.24
<i>Корпоративни облигации</i>	48 563	1.47	59 416	1.83
<i>Акции, дялове и права</i>	726 158	21.95	743 180	22.93
Парични средства	411 294	12.43	237 722	7.33
Депозити	41 204	1.25	-	-
Вземания, в т.ч.	1 398	0.04	2 600	0.08
<i>Вземания, свързани с договори за валутен форуърд</i>	340	0.01	1 219	0.04
Балансови активи общо	3 308 476	100.00	3 241 124	100.00

Нетен резултат от инвестиране

През отчетния период реализираният нетен резултат от инвестиране на активите на УПФ „ДСК – Родина“ е отрицателен и е в размер на 447 905 хил. лв., през 2021 г. реализираният резултат е положителен в размер на 121 011 хил. лв.

Нетен резултат от инвестиране по елементи	2022 (в хил. лв.)	2021 (в хил. лв.)
Нетни приходи от лихви	22 660	17 936
Нетни печалби от оценка на финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	(521 319)	55 907
Нетни печалби/ (загуби) от сделки с финансови активи	6 173	(744)
Приходи от дивиденди	12 705	8 314
Нетни (загуби)/ печалби от валутна преоценка	32 074	40 149
Други приходи	321	155
Други разходи	(211)	(318)
Разходи за обезценка	(308)	(388)
Общо реализирана нетна печалба	(447 905)	121 011

Доходност

В таблицата по-долу е представена реализираната доходност на универсалните пенсионни фондове на годишна база, изчислена за двадесет и четири месечен период назад (31 декември 2020 г. – 30 декември 2022 г.) съгласно обобщена информация от КФЧ.

Наименование на универсален пенсионен фонд	Доходност
УПФ „Доверие“	-4.14 %
УПФ „Съгласие“	-3.72 %
УПФ „ДСК-Родина“	-5.31 %
ЗУПФ „Алианс България“	-3.22 %
„УПФ-ОББ“	-3.52 %
УПФ „ЦМБ Сила“	1.07 %
УПФ „Бъдеще“	-1.02 %
УПФ „Топлина“	-3.04 %
УПФ „Пенсионноосигурителен институт“	-0.9 %
Немодифицирана претеглена доходност	-3.47 %

VI. Управление на риска

Инвестициите и другите финансови активи, както и тяхната експозиция са оповестени в приложенията към Годишния финансов отчет на Фонда за 2022 г.

В рамките на инвестиционния процес се извършва постоянен мониторинг, измерване и управление на съвкупността от рискове, свързани с управлението на активите на фонда. УПФ „ДСК - Родина“ е изложен на следните видове риск:

- Пазарен риск
- Кредитен риск
- Ликвиден риск
- Законов риск
- Политически риск
- Риск от концентрация
- Оперативен риск

Пазарният риск има най-голяма относителна тежест в общата съвкупност от рискове, на които са изложени управляваните от Компанията пенсионни фондове. Основните видове пазарен риск, свързан с отделните класове финансови активи са:

- **ликвиден** – рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент, поради изменение на нивото на ликвидния процент, влияещ върху стойността на този инструмент;
- **валутен** – рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент, деноминиран във валута различна от лев и евро, поради изменение на обменния курс;
- **ценови** риск, свързан с инвестиции в акции – рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент при неблагоприятни промени на пазарните цени.

Адекватното управление на този риск се подпомага от създадената система от вътрешни лимити, позиционни лимити, Stop loss лимити, VaR лимити. Лимитите подлежат на регулярен преглед и актуализация в зависимост от измененията в средата. Прилага се система за ескалация при идентифицирани (нарушени) на лимити и са определени срокове за предприемане на коригиращи мерки. За управление на пазарния риск се използват разрешените от закона инструменти за намаляване на риска. През отчетната година са сключвани сделки с деривативни инструменти за намаляване на валутния риск в управляваните фондове. За управление на риска от промяна на валутния курс, свързан с управлението на пригеквабитите от Фонда инвестиция Компанията сключва договори за валутен форвард. Ефективността на сключените сделки за намаляване на инвестиционните рискове се наблюдава и оценява текущо от отговорните лица и звена. Информация за деривативни финансови инструменти, държани с цел управление на риска е оповестена в Приложение № 6.1 към годишния финансов отчет на Фонда.

Кредитен риск е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент при неочаквани събития от кредитен характер, свързани с емитентите на финансови инструменти, насрещната страна по борсови и извънборсови сделки, както и държаните, в които се извършват дейност. Кредитният риск произтича основно от дълговите финансови инструменти, свободните парични средства и деривативните договори.

Ликвиден риск е рискът от загуби при изложителни продажби на активи при неблагоприятни пазарни условия за получаване на поочакваните възникнали краткосрочни задължения. Управлението на ликвидния риск се осъществява чрез поддържане на парични средства и инвестиции във високоликвидни финансови инструменти.

Законовият риск включва всички рискове за портфейла, свързани с промени в Кодекса за социално осигуряване и други нормативни актове, регулиращи инвестиционната дейност на Фонда. Подобни промени могат да доведат до загуба при прилагането на портфейла в съответствие с регулаторните изисквания.

Политическият риск произтича от промяна на сътресения в политическото положение, водещи до влошаване на нормалното функциониране на държавните органи и институции. Той се изразява в предприемането от страна на официалните власти на мерки и инициативи, които могат да доведат до влошаване на пазарните и инвестиционни условия, при Фондаът осъществява своя дейност.

Риск от концентрация е рискът от загуби поради неправилна диверсификация на експозиция към един емитент, група свързани лица, към един и същ икономически отрасъл или географска област. Компанията управлява пенсионните фондове като прилага мерки за добре диверсифицирани инвестиционни портфейли.

Оперативният риск е свързан с вероятност от възникване на загуба поради неадекватно конструирани или погрешно изпълнени бизнес процеси, човешки грешки, некоректна работа на системите или загуби, дължащи се на външната среда, включително и на правен риск. Измерва се чрез отчитане на претърпените действителни загуби от вече възникнали оперативни събития. Идентифицирането, наблюдаването и управлението на оперативен риск се извършва по установения вътрешен ред за докладване и регистриране на възникналите оперативни събития.

Оперативна дейност и непрекъсваемост на дейността

В продължение на платите мерки от предходната година и във връзка с продължилата до 31.03.2022 г. епидемиологична обстановка в страната, увеличихме броя на служителите имащи право на отделен достъп за работа от вкъщи чрез VPN достъп до ресурсите от вътрешната мрежа на компанията, както и за обслужване на вътрешнофирмената комуникация чрез алтернативни комуникационни канали. Още от началото на 2021 г. бяха приложени подходящи мерки за осигуряване на непрекъснатост на дейността на компанията. Осигурени бяха всички необходими средства и условия за ограничаване на рискове за здравето на служителите на компанията при работа в офиса среда, вкл. гъвкаво работно време и работа по график. По отношение на корпоративните устройства от създадената временна ИТ инфраструктура, обособяваща работата от различни бяха приложени подходящи мерки за ИТ сигурност. В резултат на приложените

мерки беше осигурено безпрепятственото изпълнение на дейността на компанията в извънреден режим на работа, без да са възниквали обстоятелства, представляващи заплаха за непрекъсваемостта на дейността.

Влияние върху дейността и финансовото състояние на Фонда

През по-голямата част от 2022 г. фондът продължава да бъде във фаза на акумулиране на средства, като изходящите парични потоци са основно плащания към други пенсионни фондове за осигурени лица, решили да прехвърлят партидите и осигуряването си в друг пенсионен фонд или към НОИ. През 2022г. има и изходящи парични потоци във връзка с настъпили осигурителни случаи на осигурени лица придобили право на пенсия. Фондът притежава достатъчно парични средства и високоликвидни финансови активи, които да гарантират нормалното му функциониране. Развитието на финансовите пазари продължава да е във фокуса на наблюдение от страна на ръководството на Компанията и то продължава текущо да следи за поява на инвестиционни и други рискове и респективно на последици от пандемията върху дейността и финансовите резултати на управляваните от нея фондове.

Политиката на Ръководството по отношение измерването и управлението на отделните видове риск е представена по – подробно в годишния финансов отчет на УПФ „ДСК – Родина“.

VII. Цели за управлението на фонда

Основните цели при управлението на УПФ „ДСК – Родина“ през 2023 г. са свързани с:

- нарастване на пазарните дялове по осигурени лица и управлявани истини активи спрямо останалите универсални пенсионни фондове;
- законосъобразно, професионално и отговорно инвестиране на средствата, акумулирани във Фонда;
- постигане на конкурентна доходност от управлението на средствата на осигурените лица, при поддържане на разумен баланс между риск и възвръщаемост;
- непрекъснато подобряване на качеството на обслужване на осигурените лица и повишаване на дела на дигиталното обслужване.

VIII. Настъпили събития след края на отчетния период

През 2023 г. са извършени промени в състава на Управителния съвет на ПОК „ДСК-Родина“ АД, като считано от 01.01.2023 г. Румяна Боянова Сотирова и Диана Дечева Митева са освободени като членове на Управителния съвет на ПОК „ДСК-Родина“ АД, съгласно взето решение на Надзорния съвет на ПОК „ДСК-Родина“ АД.

Освен описаното по-горе, няма събития след датата на отчетния период, изискващи корекции или оповестяване във финансовия отчет на Фонда.


Дата: 17.03.2023 г.



Главен изпълнителен директор:


/Николай Марев/

Изпълнителен директор:


/Михаил Сотиров/

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси се тези въпроси, които съществено наляг професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущата година. Тези въпроси са съставени като част от целия одит на финансовия отчет като цяло и фокусирането на нашето мнение относно него, като цяло не подкрепяваме отделно мнение относно тези въпроси. За всеки въпрос, включен в таблицата по-долу, списъкът на това как този въпрос беше адресиран при провеждането от нас одит, е нагледен в този контекст.

Нашите изпитания на нашите отговорности, описани в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“, в т.ч. по отношение на тези въпроси. Съответно, нашите одит процедури включват изпитването на подкрепата, съществено в отговор на нашата оценка на рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет. Резултатите от нашите одиторски процедури, включително процедурите, изтъкнати да адресират въпросите по-долу, описват база за нашето мнение относно одита на финансовия отчет.

Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит
<p>Оценка на инвестиции по справедлива стойност</p> <p>Оповестяванията на Фонда по отношение на инвестициите по справедлива стойност са включени в Пояснително приложение 2.8.1 Инвестиции на пенсионния фонд, Пояснително приложение 2.8.5 Принципи за оценка по справедлива стойност, Пояснително приложение 4 Използване на счетоводни преценки и предположения и Пояснително приложение 6 Инвестиции по справедлива стойност.</p>	
<p>Портфейлът на Фонда от инвестиции по справедлива стойност, различни от деривативни финансови инструменти, към 31 декември 2022 година е в размер на 2,854,580 хил. лв., което представлява 86.28% от общата сума на активите на Фонда към тази дата. Тези инвестиции се разглеждат като ключов фактор за промените в нетните активи на Фонда и размера на нетните му активи.</p> <p>Оценката на справедливата стойност на инвестициите на Фонда, които включват предимно държавни ценни книжа, корпоративни облигации, акции, права и дялове, се осъществява ежедневно на база на пазарни цени от активни пазари, а за тези, които не се търгуват на активни пазари - чрез прилагане на други оценъчни модели, методи и техники, които обичайно изискват значителен обем от входящи данни. Разработването на</p>	<p>В тази област нашите одиторски процедури, наред с други такива, включиха:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Проучващи запитвания, инспекция на документи и анализи за получаване на разбиране относно процеса за определяне на справедлива стойност на инвестициите на пенсионния фонд, както и за пряко свързаните процеси на текущо управление на инвестиционната дейност на Фонда; • Тестване на проектирането, внедряването и оперативната ефективност на избрани уместни контроли, свързани с процеса на оценка на портфейла с инвестиции, включително контроли по входящите данни, приложени при определяне и одобрение на цените за оценка; • Съпоставяне на използваните при определяне на справедливите



Входящи данни за моделите, базирани на методите на нетната балансова стойност на активите и на дисконтираните парични потоци, изисква прилагането на значителни преценки и допускания от страна на ръководството.

Поради съществената стойност на инвестициите по справедлива стойност, наличието на преценки и допускания, които се изисква да бъдат направени, за да се стигне до оценката им по справедлива стойност, ние сме определили, че тази област е свързана със значителен риск от съществено неправилно отчитане и съответно, представлява ключов одиторски въпрос.

стойности на инвестициите на Фонда цени/котировки с отчетените справедливи стойности на инвестициите към 31 декември 2022 година, които са класифицирани като Ниво 1 в йерархията на справедливите стойности;

- Подлагане на критичен анализ на оценките на инвестиции на пенсионния фонд, които не са търгуеми на активни пазари. Този анализ е насочен основно към:
 - оценка на съответствието на моделите за оценка с изискванията на МСФО, приети от ЕС, и общоприетите практики при оценяването;
 - оценка на уместността на съществените основни допускания, заложи при определяне на оценките по методите на нетната балансова стойност на активите и на дисконтираните парични потоци;
- Тестове за проверка на математическата точност при изчислението на справедливите стойности на инвестициите на Фонда и анализ на адекватността на разпределянето по нива на йерархията на справедливите стойности;
- Получаване на потвърдително писмо от банката-депозитар и равнение на потвърдените номинални стойности на инвестициите с инвестиционния портфейл на Фонда към 31 декември 2022 година, както и равнение на потвърдените в писмото стойности на сделките с инвестиции през 2022 година с регистри на Фонда;
- Оценка на уместността, пълнотата и точността на оповестяванията във връзка с инвестициите по справедлива стойност, включително относно йерархията на справедливите стойности и движението в рамките на йерархията през годината, спрямо изискванията на МСФО, приети от ЕС.



Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството на Компанията носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно I лава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад, върху него, която получихме преди датата на нашия одиторски доклад.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено съответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за финансовия отчет

Ръководството на Компанията носи отговорност за изготвянето и представянето на този финансов отчет, който дава вярна и честна представа и съответствие с МСФО, приети от ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Фонда или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Надзорният съвет и Одитният комитет на Компанията („Лицата, натоварени с общо управление“), носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Фонда.

Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрие съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания



МОГАТ ДА ВЪЗНИКНАТ в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за нелюбопитие на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Фонда.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаем до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Фонда да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представи основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.



Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и предприетите действия за елиминиране на заплахите или приложените предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажимента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13 юни 2017 година от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторски доклад върху него“, по отношение на доклада за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискванията по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становища относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- а) Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.
- б) Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.



Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

- „Ърнст и Янг Одит“ ООД и „АФА“ ООД са назначени за задължителни одитори на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2022 година на Универсален пенсионен фонд „ДСК-Родина“ от общото събрание на акционерите на Пенсионно осигурителна компания „ДСК-Родина“ АД, проведено на 25 март 2022 година, за период от една година.
- Одитът на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2022 година на Фонда представлява втори пълен ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от „Ърнст и Янг Одит“ ООД и шести пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от „АФА“ ООД.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, гредставен на одитния комитет на Фонда, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Фонда и управляващата го Компания.

Одиторско дружество „Ърнст и Янг Одит“ ООД:

Одиторско дружество „АФА“ ООД:



Милка Начева-Иванова

Управител и

Регистриран одитор, отговорен за одита



Рени Йорданова

Управител и

Регистриран одитор, отговорен за одита

20 март 2023 година

гр. София, България

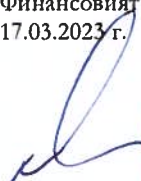





Отчет за нетните активи на разположение на осигурените лица
Към 31 декември 2022 година

Входяща мярка	Пряк	2022	2021
АКТИВИ			
Парични средства и парични еквиваленти	5	411 294	257 722
Инвестиции по справедлива стойност	5	2 854 580	3 090 802
Делозите		41 204	-
Деривативни активи по справедлива стойност, държани с цел управление на риска	6.1.1	340	1 219
Возманиа	7	1 058	1 381
Общо активи		3 308 476	3 241 124
ПАСИВИ			
Задължения	8	9 111	5 864
Общо пасива		9 111	5 864
НЕТНИ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА		3 299 365	3 235 260

Отчетът за нетните активи на разположение на осигурените лица следва да се разглежда заедно с пояснителните Приложения към него, представляващи неразделна част от финансовия отчет, представени на страници от 4 до 34.

Финансовият отчет е одобрен за издаване от Управителния съвет на ПОК „ДСК-Родина“ АД и е подписан на 17.03.2023 г.

Николай Марев
 Главен изпълнителен директор

Михаил Сотиров
 Изпълнителен директор

Емилия Велева
 Финансов директор (съставителя)

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата: 20 март 2023 година

Одиторско дружество „Брист и Янг Одит“ ООД:	Одиторско дружество „АФА“ ООД
 	 

Отчет за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица
 За годината, завършваща на 31 декември 2022 година

Задълбение	Прим.	2022	2021
УВЕЛИЧЕНИЯ			
Приходи/вечедаби от управление на инвестиции и физически активи			
Нетни приходи от акции	12	22 580	17 330
Нетни вечедаби от валутна промяна		12 074	40 149
Приходи от дивиденди		12 755	8 314
Нетни вечедаби от сделки с недвижими		6 173	-
Нетни вечедаби от сделки за инвестиции со справедлива стойност	13	-	53 907
Други приходи		321	155
		53 933	129 855
Увеличения, произтичащи от осигурителна дейност			
Вноски за осигурени лица по осигурителни договори		587 116	530 173
Постъпване средства за осигурени лица, придобити от други пенсионни фондове	11	333 652	360 667
Средства на място възобновени осигуряването по УПФ		521	875
Прехвърлени средства от резерва за ДОО за гарантиране на брутна размер на вноските		58	-
		922 247	891 715
ОБЩО УВЕЛИЧЕНИЯ		976 180	1021 570
НАМАЛЕНИЯ			
Разходи/загуба от управление на инвестиции и финансови активи			
Разходи за обезопасяване	7	308	358
Нетни загуби от сделки с недвижими		-	744
Нетни загуби от сделки за инвестиции со справедлива стойност		521 319	-
Други разходи		211	318
		840 838	1400
Намаления, произтичащи от осигурителна дейност			
Еднократни изплащане средства на осигурени лица, придобили право на пенсия		315	14
Изплащане средства за осигурени лица и техни наследници		9 965	9 648
Прехвърлени средства към други пенсионни фондове	11	155 158	135 130
Средства на място прекратили осигуряването си от УПФ във фонд на ДОО		12 750	51 000
Прехвърлени средства към ФИПП за изплащане на пожизнени пенсии		3 864	766
Прехвърлени средства към ФРП за извършване на разсрочени плащания		14 632	1 404
Изчислените такси и издръжки за пенсионноосигурителната компания	9	38 295	34 037
		244 919	235 519
ОБЩО НАМАЛЕНИЯ		840 838	236 469
УВЕЛИЧЕНИЕ НА НЕТНИТЕ АКТИВИ ЗА ГОДИНАТА		136 342	785 101
НЕТНИ АКТИВИ В НАЧАЛОТО НА ГОДИНАТА		1 235 260	2 687 526
НЕТНИ АКТИВИ В КРАЯ НА ГОДИНАТА		1 371 602	3 472 627

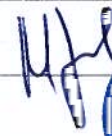
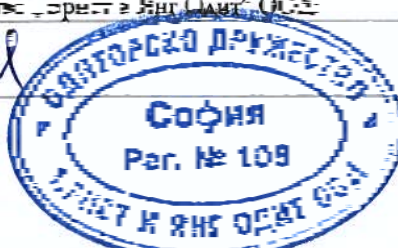
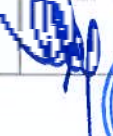
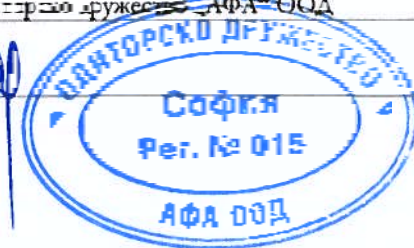
Отчетът за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица следва да се разглежда заедно с пояснителните приложения към него, представяйки неразделна част от финансовия отчет, представен на страниците от 4 до 34.

Финансовият отчет е събран за издаване от Управителния съвет на УПФ ДСК "ДСК-Родина" АД и е подписан на 17.03.2023 г.




 Николай Марев Метана Сотиров Емелия Велчева
 Главен изпълнителен директор Изпълнителен директор Финансов директор (съставител)

Съставен отчет, върну който със всички съпътстващи документи на 20 март 2023 година

 Съпътстващо дружество "Брект в Янг Олимп" ООД 	 Съпътстващо дружество "АФА" ООД 
---	--

Отчет за паричните потоци
За годината, завършваща на 31 декември 2022 година

В хиляди лева	Прим.	2022	2021
Парични потоци от оперативна дейност			
Постъпления свързани с осигурени лица		387 315	320 178
Плащания, свързани с осигурени лица и техните наследници		(10 279)	(9 576)
Средства на осигурени лица, прехвърлени от други пенсионни фондове	11	248 650	245 587
Средства на осигурени лица, прехвърлени към други пенсионни фондове	11	(45 116)	(23 030)
Средства на осигурени лица, прехвърлени от УПФ към фонда на ДОО		(9 811)	(54 340)
Средства на осигурени лица, прехвърлени от фонда на Д(О) към УПФ при възобновено осигуряване в УПФ		921	876
Парични потоци към фонда за изплащане на пожизнен пенсия		(3 864)	(766)
Парични потоци към фонда за разсрочени плащания		(14 632)	(1 404)
Плащания към пенсионноосигурителната компания		(37 936)	(33 598)
Получени лихви, нетно		20 477	15 907
Получени дивиденди		11 815	8 062
Постъпления от продажба на инвестиции		1 583 849	2 266 590
Плащания за покупка на инвестиции		(1 955 554)	(2 764 248)
Парични потоци от сделки с чуждестранна валута		(2 471)	3 640
Други парични потоци		208	(200)
Нетно увеличение/(намаляние) на паричните средства и паричните еквиваленти за годината		173 572	(26 322)
Парични средства и парични еквиваленти в началото на годината	5	237 722	264 044
Парични средства и парични еквиваленти в края на годината	5	411 294	237 722

Отчетът за паричните потоци следва да се разглежда заедно с пояснителните Приложения към него, представляващи неразделна част от финансовия отчет, представени на страници от 4 до 34.

Финансовият отчет на страници е одобрен за издаване от Управителния съвет на ПОК "ДСК-Родина" АД и е подписан на 17.03.2023 г.


Николай Марев
Главен изпълнителен директор


Михаила Сотирова
Изпълнителен директор


Емилия Велева
Финансов директор (съставител)

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата: 20 март 2023 година

Въпросно дружество „България Асигурител“ ООД	Одиторско дружество „АФК“ ООД
	
	

Приложения към финансов отчет

1. Статут и предмет на дейност

ПООК „ДСК – Родина“ АД (Компанията), ЕИК 121507161, получила лиценз за дейност по допълнително пенсионно осигуряване съобразно Актеняна №04 от 03.10.2000г на Държавният агенция за осигурителен плащар, съгласно Решение № 1 от 21.09.2000 г. на Съвета по допълнително пенсионно осигуряване. На 06.10.2000 г. Управителният съвет на Компанията приема Решение за учредяване на Универсален пенсионен кооперативен пенсионно осигурителен фонд “Родина” (УСКПФ), който Компанията управлява и пряк спонсор съгласно разрешително за управление на УИФ „ДСК – Родина“ № 343 – УИФ от 25.08.2002 г. на Комисията за финансов плащар.

УСКПФ е регистриран на 16.02.2001 г. по фирмено дело 1779/2001 и с БУАСТГАТ 130479810. С решение на СГК от 19.12.2003 г. наименованието на УСКПФ е променено на Универсален пенсионен фонд “ДСК – Родина” (УИФ “ДСК – Родина”, УИФ или Фонд). Седанището и адресът на управление на Компанията е: гр. София, 1000, бул. „Александър Стамболиевски“ № 101, ет.1

Към 31 декември 2022 г. в УИФ “ДСК – Родина” членуват 748 333 осигурени лица с всички осигурителни партиди.

Фондът се управлява от ПООК „ДСК-Родина“ АД (Компанията) и се представява задно от двамата публични акционери директор или от изпълнителен директор и прокурор. Фондът няма служители. Прет 2022 г. не са твърдени промени в състава на Управителния съвет и Надзорния съвет на ПООК „ДСК-Родина“ АД. На 09.01.2023 г. е внесена промяна в състава на Управителния съвет на ПООК „ДСК-Родина“ АД (Приложение № 16)

Однороден комитет и Надзорния съвет в Компанията подпомагат работата на УС и имат роля на лица патронирани с общо управление, които извършват мониторинг в надзор над вътрешната контролна система, управлението на риска и системата на финансово отчитане на Компанията

Основната дейност на Фонда е извършва съгласно Кодекса за социално осигуряване в България (Кодекса на КСЗ), който регламентира изискванията и допълнителното пенсионно осигуряване в страната и поддържащите нормативни актове по прилагането му.

Акциите, родени след 31.12.1959 г. се осигуряват в Универсален пенсионен фонд за допълнителна пенсия, ако са осигурени по реда на част първа на Кодекса за социално осигуряване, е изключително на акциите, които са избрани да се осигуряват във фонд „Пенсия“, съответно фонда „Пенсия за акциите по чл. 69“ на Държавното обществено осигуряване. Осигурителното правоотношение възниква от датата на съключване на първия осигурителен договор или от датата на служебното разпределение във Фонда, а в случаите на изтобинованите на осигуряването по реда на чл.124а от КСЗ – от първо място на месец, следващ месец на първа. При приемане на участието на осигурително лице от един в друг същият фонд за допълнително допълнително пенсионно осигуряване правоотношението е дружествено, управлявано Фондът, в който лицето прехвърля, издига от датата на прехвърляне на средствата по индивидуалния му партида

Допълнителното допълнително пенсионно осигуряване във Фонда е индивидуално. Осигуряването се осъществява с месечни парични осигурителни вноски, чийто размер се определя в Кодекса за социално осигуряване. Вноските за допълнително допълнително пенсионно осигуряване и средства, прехвърлени от друг фонд, се ангажират и извършват по индивидуалния партида на всяко осигурено лице към датата на тях влизането на нов състав на Фонда. За осъществяване на дейността по допълнително допълнително пенсионно осигуряване Компанията събира такси и удържки от Фонда, определени в Правилника за дейността на Фонда.

Степен на 2004 г. индивидуалните партиди се водят в лева и в долара. Всяка два представлява пропорционална част от нетните активи на Фонда. Стойността на един лев е – първо два всеки работен ден и е валидна само за този ден. Тя се начислява като стойността на нетните активи на Фонда към края на предходния работен ден се раздели на общия брой длове на Фонда към същия ден

Стойността на нетните активи на Фонда се определя като от стойността на активите се причисляват задълженията към пенсионно осигурителното дружество та заплатени от такси и удържки съгласно Кодекса и други задължения на Фонда, разходите от задълженията към осигурителните лица и пенсионерите. Удържките като процент от всяка осигурителна вноска се начисляват преди осъществяването на акциите.

Патруваните средства в индивидуалния партида на осигурителните лица не подлежат на принудително изземване. Осигурителните лица и Фонда не отговарят за задълженията на Компанията, която то е учредява и се управлява. Фондът не отговаря за акциите си за загуби, настъпили в резултат на действията от страна на Компанията, криза и загуби от дейността ѝ

Приложения към финансов отчет

1. Статут и предмет на дейност, продължителност

Осигурителите лица във Фонда имат право на:

- Допълнителна пенсионна пенсия за старост при условията на чл. 167 от Кодекса;
- Допълнителна пенсионна пенсия за старост и до една година преди пенсиониране за възрастни на съответното осигурено лице за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО, при условие че вътрешните средства по индивидуалната му партида позволяват отпускане на таква пенсия в размер не по-малък от размера на минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО;
- Еднократно или разсрочено изплащане до 50 % на вътрешната на индивидуалната партида сума, при първо намалена работоспособност над 89,99 на сто;
- Еднократно или разсрочено изплащане на средства от индивидуалната партида в случаите по чл. 167а от Кодекса;
- Еднократно или разсрочено изплащане на суми на наследниците на починало осигурено лице и на пенсионер при условията на чл. 170 от Кодекса

Размерът на допълнителната пенсионна пенсия за старост се определя на базата на вътрешните средства по индивидуалните партиди на лицата, таблиците за съфртовост и средна продължителност на предстоящия живот, публикувана от Националния статистически институт и текущите дивиденди приети, одобрени от КФН

Компанията предоставя следните видове допълнителни пенсионни пенсия за старост:

- пенсионна пенсия без допълнителни условия;
- пенсионна пенсия с период на тарифирано изплащане;
- пенсионна пенсия, включваща разсрочено изплащане на част от средствата до навършване на възрастта от пенсия пенсия пенсия

Осигурителите лица имат право да променят участието си във Фонда и да прекъсват вътрешните средства по индивидуалната си партида в друг пенсионен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество, съобразно условията на чл.171 от Кодекса за социално осигуряване. Осигурителите лица имат право да променят участието си от УИФ във фонда „Пенсия“, съществуващ фонд „Пенсия за лица по чл. 69“ на Държавното обществено осигуряване /ДСО/ съобразно условията на Кодекса за социално осигуряване. Тези лица могат да възобновят участието си в УИФ след изтичане на една година от избора за промяна на осигуряването по ред по чл.124а от КСО.

Съгласно Кодекса са определени институционни ограничения относно вида и структурата на активите на управляваните фондове. За осъществяване на дейността си и в съответствие с изискванията на КСО, Компанията, управляваща Фонда, сключва договор за пенсионни услуги с банка – пенсионер, която съхранява всички активи на Фонда. Компанията е сключила договори с инвестиционни посредници за извършване на сделки с ценни книжа, свързани с управлението на активите на Фонда.

2. Съществени счетоводни политики

2.1. Приложими стандарти

Този финансов отчет е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС) МСФО, приети от ЕС, с общоприетите наименования на рамката с общо предназначение-счетоводна база, еквивалентна на рамката, въведена с дефиницията съгласно § 1, т. 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството под наименованието „Международни счетоводни стандарти“ (МСС).

При изготвянето на финансов отчет за пенсионен фонд е приложен специалният стандарт МСХ. 26 „Счетоводство и отчитане на планове за пенсионно осигуряване“ (МСХ. 26), съдържащи специфичните изисквания относно финансовите отчети на пенсионните фондове. Всички останали стандарти се прилагат при отчитането на финансов отчет на пенсионен фонд в степенята, в които не са изключени от изискванията на МСХ. 26

Приложение към финансовия отчет

2. Съществени счетоводни политики, приложения

2.2. База за измерване

Финансовият отчет е изготвен на базата на историческата цена, с изключение на:

- Активни финансови инструменти по справедлива стойност,
- Пасивни по справедлива стойност.

2.3. Сравнителни данни

Фондът представя сравнителна информация в този финансов отчет за всяка представена година.

Когато е необходимо, сравнителните данни се рерайфрицират (и преприазават), за да се постигне съвместимост спрямо приложен в предмълвения в текущите години.

2.4. Функционална валута и валута на представяне

Този финансов отчет е представен в Българска лева (BGN), свързани до ханжа Български лев и функционалната валута на УИФ.

2.5. Изполнение на оценки и допускания

Изчисленията на финансовия отчет в съответствие с МСФО, приети от ЕС, изискват ръководството да прави оценки, предвидения и допускания, което влияе на резултата на активите и на отчетните суми на активи и пасиви, приходи и разходи. Резултатът може да бъде различен от тези очаквания.

Оценките на основните допускания се преразглеждат през всеки отчетен период. Погрешно (перформанс) на счетоводните оценки се прилагат в периоди, в които оценката е преразглеждана, когато преразглеждането се отнесе към отчетен период, или в периода на преразглеждането в бъдещи периоди, ако преразглеждането обхваща влияние на сегашния и на бъдещите периоди.

Информация за значимите позиции, които са засегнати от оценки на несигурности и критични допускания при прилагане на счетоводните политики, които имат най-значителен ефект върху сумите признати във финансовия отчет, се съдържа в Приложение 4 по отношение на оценките на финансови инструменти.

2.6. Финансови приходи и разходи

Приходите от дивиденди по инвестиции в дялови предприятия се вземат директно приоритизирани на времевата база и дивиденди дивиденди продукти, а за финансови активи по корпоративен капитал (деления, депозити в парични средства и парични еквиваленти) – чрез прилагане на метода на ефективна лихва.

Разликите от промените на справедливата стойност на ценни инструменти по справедлива стойност, както и разликите между отчетната стойност и продаждната цена при продажба с тях, се признават като текущи финансови приходи или разходи.

Приходите от дивиденди се признават, когато се установи правото на тяхното получаване.

В отчета за паричните потоци получените дивиденди се представят изцяло с плащаните дивиденди като част от покупната цена на придобитите чрез водната инвестиция.

2.7. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се оценяват при изричното им прилагане във функционалната валута на фонда по официалния обменен курс за деня на сделката (обменния курс на Българска парична лихва).

Приходите и разходите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преценяването на паричните потоци в чуждестранна валута в края на периода, се оценяват като приходи и разходи по валутни операции.

Оценките на валутни курсове спрямо Българския лев са както следва:

	31 декември 2022	31 декември 2021
1 EUR (дискретно)	1.9583 BGN	1.9583 BGN
1 USD	1.8371 BGN	1.7265 BGN
100 JPY	1.39047 BGN	1.5011 BGN

Приложения към финансов отчет

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.8. Финансови инструменти

2.8.1. Инвестиции на пенсионния фонд

Инвестициите на УИФ се оценяват по справедлива стойност и включват дългови ценни книжа, пазарно или първоначално от държавата, корпоративни облигации, акции, права и дялове и деривативи. В случаите на продължителни ценни книжа, справедливата стойност е пазарната цена. За инвестиции, които не се търуват на активни пазари справедливата стойност се определя чрез прилагане на оценъчни модели. Фондът признава инвестициите, оценени по справедлива стойност на датата на уреждане. При първоначално прилагане инвестициите на пенсионния фонд се оценяват по справедлива стойност, а когато се приема цената им на придобиване (за разходите по осъществяване на сделката). Разходите пряко свързани със сделката се признават в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица при тапикуването им.

Когато цената притежава инвестиция, за която не е възможно да се направи приблизителна оценка на справедливата стойност, се отнасява прочитана, поради която не се използва справедливата стойност.

Ценни книжа, които имат фиктивни цени на пазара или които са придобити с цел да съответстват на задълженията на пазара или на конкретен малък сегмент, могат да се оценяват на базата на оценителната им цена на пазара, като се приема постоянна норма на възвращаемост до пазара им.

Когато пазарът притежава инвестиция, за която не е възможно да се направи приблизителна оценка на справедливата стойност, като например пазарна ликвидност върху предприятие, се отнасява прочитана, поради която не се използва справедлива стойност. Дълговите инвестиции се оценяват по стойности, различни от пазарната или справедливата стойност, се отнасява и справедливата стойност.

Деривативните финансови инструменти се признават първоначално по цена на придобиване и впоследствие се представят по справедлива стойност. Немалките или заубите, възникващи от промени в справедливата стойност на деривативите, се признават директно в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица. Деривативите се оценяват като активи, когато справедливата им стойност е положителна и като пасиви, когато е отрицателна.

Фондът оценява всички приходи и разходи, свързани с промените на справедливата стойност на инвестициите в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица.

2.8.2. Вземания, депозити и парични средства и парични еквиваленти

Първоначално прилагане и оценяване

При първоначално прилагане Фондът оценява парични средства и парични еквиваленти, депозити и вземания, използвани в дейността на Фонда, по справедлива стойност, за която се приема цената им на придобиване, като която се прибавят или съответно припадат разходите пряко свързани с осъществяване на сделката.

Бизнес моделът на Фонда за управление на вземанията, депозитите и парични средства и парични еквиваленти се основава на пазарна, по който то управлява финансовите си активи с цел генериране на парични потоци. Бизнес моделът определя как паричните потоци ще възникват в резултат на събирането на договорен парични потоци, продължаване на финансовите активи, или и двете. Фондът е определен бизнес модел, чиято цел е финансовите активи да бъдат държани, за да се съберат договорените парични потоци за парични средства и парични еквиваленти, активи и вземания.

Покупките или продажбите на финансови активи, които условно изискват допирателна до активите и разходите на датата на преход от време, установен обикновено е нормативна разлика или действителна практика на съответния пазар (редовен покупка), се признават на датата на търгуване (сделката), т.е. на датата, на която Фондът се е ангажира да купи или продаде актив.

Приложения към финансовия отчет

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.8. Финансови инструменти

2.8.2. Изменения, активи и пасиви средства и пасиви еквиваленти, продължение

Последващо оценяване

За целите на последващото оценяване заеманията, дебиторите и пасивите средства и пасиви еквиваленти на Фондът, изключвани в дейността му, се класифицират като Финансови активи по амортизирано стойност.

Фондът оценява финансовите активи по амортизирана стойност, ако са удовлетворително и досега условия, вложени по този.

• Финансовите активи се преразглеждат в равнище на бизнес андер, имащо за цел да установи дали е имало получаване на договорните парични потоци от него; и

• Условията на договора за финансовите активи показват парични потоци на конкретни дати, които представляват само плащания от гаранционен и лихвите върху непрекъснатата сума на гаранцията

Финансовите активи по амортизирана стойност впоследствие се оценяват при приемане на метода на ефективни лихви процес (ЕЛП) и са предмет на обезценка. Амортизираната стойност се разглежда, като е равна на сумата от договорните ефективни лихвоти или презани при придобиването и гива, или разходи, които се преразглеждат част от ЕЛП. Амортизираната ЕЛП се включва във финансовите приходи и отчита за промяната в нетните активи от разположение на изпращащите лица.

Обезценка

Загубата, резултатна от обезценка, се признава в отчет за промяната в нетните активи като съответен елемент отразяващ – разходи за обезценка. В края на всеки отчетен период Фондът признава корекция за загуби за ефективни кредитни загуби от заеманията, дебиторите и пасивите средства и пасиви еквиваленти. В края на всеки отчетен период Фондът актуализира оценката на изменението в кредитния риск на съответния финансов инструмент. Фондът оценява загубата от обезценка за финансови инструменти на същия ден, когато е равна на очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента, ако кредитният риск на финансовия инструмент се е увеличила значително от първоначалното признание. Ако кредитният риск на финансовия инструмент не е значително увеличен от първоначалното признание, Фондът оценява загубата от обезценка за дадения финансов инструмент на същия ден, когато е равна на очакваните кредитни загуби за 12 месеца.

При възникване на значително увеличение на кредитния риск Фондът отчита промяната и риска от увеличаване на нетноубавящия ефект очаквания срок на финансовия инструмент, и не признава в размера на очакваните кредитни загуби. За да признае тази оценка, Фондът сравнява риска от неуплатване на нетноубавящия ефект на финансовия инструмент към отчетния дата и към датата на първоначалното признание и вема предвид разликата и съответните информации, достъпна без извършване на плъжни разходи или усилия, които удостоверява значително увеличение на кредитния риск след първоначалното признание. Фондът разглежда както количествени, така и качествени информации, които е резултат и подкрепящи, включително нетноубавящия ефект и информация за бъдещо развитие. Следваща информация се вема предвид при оценката дали кредитният риск се е увеличила значително след първоначалното признание.

• съществено или очаквано значително влошаване на качествия (ако е платено) или възвращаемия кредитен рейтинг на финансовия инструмент;

• значително влошаване на качествията на гаранционните изпращачи изключително за кредитен риск за дадения финансов инструмент, например значително увеличение на кредитния срок, липсата на суми за кредитно покриване за дължителка или непрекъснатостта на промяната на кредитния риск, ако е резултат от справедливата стойност от финансовия актив с изключение от амортизираната му стойност;

• съществено или очаквано значително влошаване в бизнес, финансов или икономически условия, които се очаква да причинят значително влошаване на способността на дължителя да плащава задълженията си;

• съществено или очаквано значително влошаване на операционните резултати на дължителя;

• значително увеличение на кредитния риск по отношение на други финансови инструменти на същия дължителя;

• влошаване или очаквано значително влошаване на ликвидността и резултативата, включително цялостната ликвидност, средно на дължителя, което води до значително влошаване на способността на дължителя да плащава задълженията си по дълга.

Приложение към финансовия отчет

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.8. Финансови инструменти, продължение

2.8.2. Финансови активи по амортизирана стойност, продължение

Обезценка, продължение

Независимо от резултата от горната оценка, Фондът приема, че кредитният риск по заемните, депозити и парични средства и парични еквиваленти се е увеличил значително от първоначалното признание, когато договорните плащания са прекъснати или по-малко от 30 дни, освен ако Фондът не разполага с равнотен и неакредитирана информация, която да показва друго.

Фондът редовно следи за ефективността на използваните критерии при определянето дали или значително увеличаване на кредитния риск (с) е преобладаващо, за да покаже, че критериите са в състояние да идентифицират значително увеличаване на кредитния риск преди вземане на съвместно решение.

Фондът счита следните обстоятелства за изпитание на възможността за целите на управлението на вътрешния кредитен риск:

- нарушение на финансовите условия от страна на длъжника или
- информацията, разработена вътрешно или получена от външни източници, показва, че е малко вероятно длъжникът да плати по кредитния си задължение на Фондът, или че (без да се отчита обезщетението, дължано от Фондът)

Независимо от горния анализ, Фондът счита, че е изпитвало обезщетение, когато длъжник заемане, депозит или парични средства и парични еквиваленти са с над 90 дни просрочие, освен ако Фондът има равнотен и неакредитирана информация, за да докаже, че това е важно събитие с не-преобладаващи критерии за пеналитетите.

Земане, депозит или парични средства и парични еквиваленти са с кредитна обезщетена, когато само или повече събития оказват негативно въздействие върху оценката на бъдещите парични потоци от този финансов инструмент. Длъжникът има, че даден финансов актив е с кредитна обезщетена, когато е наблюдаван един или повече от следните:

- а) значителна финансово-структурна промяна или дестабилизация;
- б) нарушение на договора, като пеналитет или събитие по просрочие;
- в) кредитен (ите) на длъжника, по икономически или договорни причини, свързани с финансовите институции на длъжника, преобладаващи на длъжника отчитане (и), която кредитният (ите) не би предоставил (и) и/или е (са) в процес на;
- г) става вероятно длъжникът да бъде в процес на ликвидация или други финансови реструктуризации.

Измерването на очакваните кредитни загуби е функция от вероятността за неплатеж, загубата при неплатеж (т.е. размера на загубата при неплатеж) и еквивалентна при неплатеж. Степенята на вероятността за неплатеж и загубата при неплатеж се базират на исторически данни, коригирани с информация за бъдещето развитие, както е описано по-горе. Еквивалентна при неплатеж за заемане, депозити и парични средства и парични еквиваленти, се състои от брутовия бъдещия стойност на активите към датата на отчетния период.

За заемане, депозити и парични средства и парични еквиваленти заемане и депозити са оценени като равновесие между величините договорни парични потоци, които се дължат от Фондът в съответствие с договора и величините парични потоци, които Фондът очаква да получи, държейки сметка с ограничаване ефективни лихвени процент. Фондът признава печалба или загуба от обезценка в отчетен период в зависимост от нетната стойност на заемане, депозити и парични средства и парични еквиваленти със съответен прелив корекция на тяхната балансова стойност в отчета за нетните активи на разположение на отчетните данни.

За оценяването на очакваните кредитни загуби по паричните средства и парични еквиваленти в банци, Фондът приема общия подход за обезценка, определен от МСФО 9. Съгласно този подход Фондът прилага "три степенен" модел за обезценка на базата на извадени първоначално признание на кредитното време (и) на финансовия инструмент (актив). За целта се прилага рейтинг от колко, като се използва рейтингите на банката, определен от международно признати рейтингови фирми като Moody's, Fitch, S&P, BCRA и Moody's. На тази база, от една страна, се използва първоначално данни за PD (вероятност за неплатеж), референциран към рейтинга на съответната банка, а от друга, от компанията на рейтинга на съответната банка, Фондът оценява наличието на латентен кредитен риск. Загубите при неплатеж се оценяват съобразно плащането на гаранционен и/или обезпечен суми по банковите сметки. За първоначално МСФО 9 оценка отчетен подход за оценка на загубата (с) обезщетения на стойност, която е равна на очакваните кредитни загуби за целия срок на изтеглянето.

Приложения към финансовия отчет

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.8. Финансови инструменти, продължение

2.8.3 Описание на инвестиции на пенсионния фонд и финансови активи по амортизирана стойност

Фондът отива на инвестиции на пенсионния фонд или финансови активи по амортизирана стойност, когато договорите правят към наричните стойности от тях изтекат, или когато прехвърля признава за получаване на договорните суми по години от тях в транзакция, в които се прехвърлят всички съществени рискове и печалби от прехвърлянето на. Важно условие в прехвърлени финансови инструменти, когато е съществено или задължено от Фонда, се признава като отделен актив или пасив.

Фондът направи транзакция, при която прехвърля активи, признава и отчита за нетните активи на разположение на отнуретите лица, по задължителна част или всички съществени рискове и печалби от прехвърлените активи или част от тях. Ако са задължителна част или всички съществени рискове и печалби, то прехвърлените активи не се отчитат на отчета за нетните активи на разположение на отнуретите лица. Прехвърляне на активи със запазване на част или всички съществени рискове и печалби са например сделки със заемане на ценни книжа или с ангажименти за обратен покупване.

При транзакции, при които Фондът също запазва, или прехвърля всички съществени рискове и печалби от прехвърлянето на един финансов актив, той счита за актив, ако не запазва контрол над него. Правата и задълженията, запазени при прехвърлянето, се признават отделно съществено като активи и пасиви. При сделки, при които се запазва контрол над актива, Фондът продължава да признава актив до степен на участие, в тази част от това доколко е запазено на промята в стойността на прехвърления актив.

Фондът отива определени известни и финансови активи, които бъдат определени като несъобразени – когато има информация, показваща, че дължиелств е в тежко финансово затруднение и няма реалистична перспектива за възстановяване, или, когато дължиелств е бил ликвидирал или е влязла в производство по несъстоятелност. Относително известни и финансови активи все още могат да бъдат обект на действа по принудително изпълнение съгласно процедурите за възстановяване на Фонда, като се вземат предвид правните консултации, когато е уместно. Всички воденовани суми се отчитат в отчета за промята в нетните активи на разположение на отнуретите лица.

2.8.4. Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Фонда включват основно задължения към Казначейств

Фондът признава финансовите пасиви по датата на възникване по справедлива стойност, нетно от преките приходи по трансференция, в последствие по амортизирана стойност. Фондът отива финансов пасиви, когато нетните договорни задължения са запазени, отменени или изтекат.

2.8.5. Принципи за оценка по справедлива стойност

Справедлива стойност е цена при първата сделка за продажба на активи или за прехвърляне на пасиви, която би се случила между пазарни участници към датата на оценка. Справедливата стойност се намира от цена и се базира на приемливостта, че операцията по продажбата ще се реализира или на основния пазар за този актив или пасив, или в случай на липса на основен пазар – на най-подходящия пазар за актива или пасива. Като определени пазари се отнасят, така и най-подходящия пазар с такъв пазар, до които Фондът задължително нав достъп. Фондът използва различни процедури, в по обикновено приходящия подход, като най-често приеманите оценителни техники са директни и/или коригирани коригирани пазарни цени и дисконтирани парични потоци.

Справедливата стойност на финансовите се определя всеки ден по бил пазарен котировки на цената им към края на преходния работен ден на активен пазар за този инструмент, без и нея да се включват разходите по осъществяване на сделката. Пазарът се счита за активен, ако борсовите цени са резултат и често достъпни и представляват актуални и редовно осъществявани преки пазарни сделки.

При оценката на справедливата стойност на инвестициите на пенсионния фонд към 31 декември 2022 и 31 декември 2021, Фондът е приел следните критерии за определяне на активен пазар съвместни сделки и на 50% от работните сесии за преходния тримесечен период и над 1% от средния Free Float пазарен обем за същия период, като двете условия се приемат кумулативно.

Приложения към финансовия отчет

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.8. Финансови инструменти, продължение

2.8.5. Принципи за оценка на справедлива стойност, продължение

Ако напредък за даден финансов инструмент не е достигнат, Фондът установява справедливата стойност, използвайки ценообразуващи модели или техники на дисконтиране на паричните потоци. Избраната техника за оценка трябва да включва максимално широките данни, различни възможно най-малко на специфични за Фонда оценки, включва всички фактори, които участниците в пазаря биха взели предвид при определянето на цена, и е съвместима с приетите икономически методологии за ценообразуване на финансови инструменти. Данните за техниките за оценка удачно представят пазарните оценки и замяната за факторите за риск и доходност, присъщи на финансовия инструмент.

2.8.6. Начални и загуби от последни оценки

Всички печалби и загуби, възникнали в резултат на промени в справедливата стойност на инвестициите на пенсионния фонд, се признават в отчета за промените в нетните активи на разплащателно осигурително лице на съществени била.

2.9. Такси и удържки в полза на Комитицията

За осъществяване на дейността по корпоративно управление осигуряване и за управление на УИФ, през 2021г. Комитицията събира следните такси и удържки от осигурително лице, определени в Правилника на Фонда:

- 3,75 % удържка от всяка осигурителна вноса;
- Известностната такса в размер на 0,75 % годишно върху стойността на ценните активи в зависимост от периода, през който те са били управлявани;

Комитицията не събира такси при преквъртане на средства от друг пенсионен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество.

Фондът не признава други такси и удържки, освен определените в Правилника за официалността на дейността му.

2.10. Промени в счетоводните политики и отбескувания

Нови и изменени стандарти и разяснения

Фондът е приложил за първи път някои стандарти и изменения, които имат в сила за годинния период, започващ на или след 1 януари 2022 г.

МСФО 3 Бизнес комбинации (Изменения); **МСХ 16 Имоти, машини и съоръжения**; **МСХ 37 Провизии, условни пасиви и условни активи**, както и **Годишни подобрения 2018-2020 г. (Изменения)**

Измененията влизат в сила за годинни периоди, започващи на или след 1 януари 2022 г., като се прилага по-ранното им прилагане (САМ), публикува изменения с текст обхват в МСФО както следва:

- **МСФО 3 Бизнес комбинации (Изменения)** - актуализира се предприемачката верига на Консолидиранията разваля за финансовата отчетност на САМХ в МСФО 3 с предприемачката актуализирана верига, публикувана през 2018 г., без съществени промени в правилника за счетоводно лечение на бизнес комбинациите.
- **МСХ 16 Имоти, машини и съоръжения (Изменения)** - актуализира се на предприемачката да припадаат от нещата на придобиване на имот, машини и съоръжения каквито и да било изключени от продажбата на артикули, признателни доказателствени активи бива приравняват до висшето и състоянието, необходими за да може той да функционира по начин, предвиден от ръководството. Във всеки случай предприятията признават тези приходи от продажби и свързаните с тях разходи за производство в печалби или загуби.

2. Съществени сътоководни политики, продължение

2.10. Промени в счетоводните политики и оценявания, продължение

Нови и заменени стандарти и разяснения, продължение

МСФО 3 Бизнес комбинации; МСС 16 Имоти, машини и съоръжения; МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи, както и Годишни подобрения 2018-2020 г. (Изменения), продължение

- **МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи (Изменения)** – упомената се във разходи предприятието следва да включва при определянето на пенята за неизпълнение на даден договор за плащане на предстоящ даден договорът е обременителен. Наметиенията поясняват, че разходите, които са пряко свързани с договор за продажба на стоки или услуги, включват както вътрешноприсвоените разходи, така и разпределени на разходи, пряко свързани с дейностите по договора
- **Годишни подобрения 2018-2020 г.** – покриват се значителни изменения в **МСФО 1 Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансов отчетяване, МСФО 9 Финансови инструменти, МСС 41 Земеделие** и данъчните примери, включени към **МСФО 16 Азоти**.

Тези изменения не са оказали влияние върху финансовия отчет на Фонда.

МСФО 16 Азоти - Отстъпки по наем в контекста на Covid 19 след 30 юни 2021 г. (Изменение)

Изменението е приложимо в годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2021 г., като първоначално предложението е позволено, включително във финансови отчети, които все още не са одобрени за публикуване към датата на издаване на изменението. През януари 2021 г. Съветът наметна условията на практическата целесъобразна мярка в МСФО 16, която предоставя облекчение за лизингови/аутолеазите при прилагането на пасивите в МСФО 16 за модификации в лизинговите за етикетки по наем, които се живат като пряка последица от пандемията от Covid 19. След изменението същата практическата целесъобразна мярка е приложима за отстъпки, при които всяко намаляване в лизинговите плащания засяга единствено плащаната, които първоначално са били дължими на или преди 30 юни 2022 г., при условие, че са удовлетворени останалите условия за прилагането на практическата целесъобразна мярка.

Тези изменения не са оказали влияние върху финансовия отчет на Фонда

Публикувани стандарти, които все още не са в сила и не са въведени по-рано

Публикуваните нови и заменени стандарти и разясненията към тях, които все още не са в сила, до датата на издаване на финансовия отчет на Фонда, са оповестени по-долу. Фондът планира да приложи тези нови и изменени стандарти и разяснения, ако са приложими, когато влязат в сила.

МСФО 17 Застрахователни договори

През май 2017 г. СМСК публикува МСФО 17 Застрахователни договори (МСФО 17), подчертаващ нов счетоводен стандарт за застрахователни договори, обхващащ признаването и оценяването, представянето и оповестяването. Стандарта влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г. По-ранното прилагане е позволено, при условие че предприятието прилага също МСФО 9 на или преди датата, на която започва да прилага МСФО 17 за първи път. Това е изчерпателен нов счетоводен стандарт за застрахователните договори, обхващащ признаването и оценяването, представянето и оповестяването. МСФО 17 се прилага за всички видове застрахователни договори, както и за отговорите на определени гаранции и финансови инструменти пред влажващи инвестиционните договори с дискреционно усъгледване. Възприемането на стандарта не се очаква да окаже влияние върху финансовия отчет на Фонда или резултати от дейността на Фонда.

Приложения към финансовия отчет

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.10. Промени в счетоводните политики, продължение

Изменения в МСС 1 Представяне на финансови отчети и Изложение за практика по МСФО 2: Оповестяване на счетоводни политики

През февруари 2021 г. Съветът публикува изменения в МСС 1 и Изложенията за практика по МСФО 2 Назъртване за промени относно нивото на същественост (НН), в които предоставя насоки и примера, в които на предприятията при прилагането за приемане относително нивото на същественост при извършването на счетоводни политики. Измененията са за подкрепата предприятията при предоставянето на оповестявания на счетоводни политики, които са по-важни чрез

- Замяна на подкрепата към предприятията да извършват своите „съществени“ счетоводни политики с насоки да оповестяват своите „значими“ счетоводни политики;
- Добавяне на насоки относно това как предприятията да представят количествата за съществеността, които адекватно отразяват относителността на счетоводните политики.

Измененията влизат в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г. По-ранните приложения на измененията в МСС 1 с доводен доводова датата на ефект е известен. Възприемането на измененията не е очаквано да окаже влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Фондът.

Изменения в МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки: Дефиниция за счетоводни приблизителни оценки

През февруари 2021 г. Съветът публикува изменения в МСС 8, чрез които въвежда нова дефиниция за „счетоводни приблизителни оценки“. Измененията разясняват разликата между приложен в счетоводните приблизителни оценки и промени в счетоводните политики и корекцията на грешки. Те също така разясняват до какъв градус предприятията прилагат техниките за оценяване на входящите данни за разработването на счетоводни приблизителни оценки.

Измененият стандарт пояснява, че ефектите върху дадена счетоводна приблизителна оценка в резултат на промяна във входящи данни или промяна в техниката за оценяване, представляват променат в счетоводните приблизителни оценки, ако не водят до корекция на грешки от преходен период. Съветът запозна аспекта от дефиницията за счетоводни приблизителни оценки, че промените в счетоводните приблизителни оценки имат да са резултат от нова информация или нови разпити. Измененията влизат в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г. Позволява се и по-ранното им прилагане. Фондът не анализира и оцени ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

Изменения в МСС 12 Данъци върху дохода: Отсрочен данък, свързан с активи и пасиви, възникващи в резултат на една сделка

През май 2021 г. Съветът публикува изменения в МСС 12, които стесняват обхвата на изключението от първоначалното признаване съгласно МСС 12, така че те вече не са приложими за сделки, които породят равни obligations и признавания се за данъчни цели временни разлики. Измененията поясняват, че когато плащанията, които уреждат дадено задължение, се признават за данъчни цели, а въпрос на претепане дали тези признавания за данъчни цели могат да бъдат отнесени към признаването във финансовия отчет задължение или към свързани с него активи. Тази претепане е важна при определянето дали при първоначалното признаване на актива и пасива съществува временна разлика.

Съгласно измененията изключението в първоначалното признаване не са приложими за сделки, които при първоначалното признаване, породят равни obligations и признавания се за данъчни цели временни разлики. То е приложимо, единствено ако признаването на данъчен актив и задължение по мизия (или задължение за напекване от експлоатация и компонент от актив, подлежащ на напекване от експлоатация) породят obligations и признавания се за данъчни цели временни разлики, които не са равни.

Приложения към финансовия отчет

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.10. Промени в счетоводните политики, продължение

Изменения в МСС 12 Данъци върху доходи: Отсрочен данък, свързан с активи и пасиви, изискващи в резултат на една сделка, продължение

Измененията влизат в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г. Фондът трябва да прилага измененията по отношение на сделки, които възникват на или след началото на най-ранния представен сравнителен период. В допълнение, в началото на най-ранния представен сравнителен период, фондът трябва също да признае отсрочен данъчен актив (при условие, че е на разположение достатъчна обложима печалба) и отсрочен данъчен пасив за всички признаващи се и обложими временни разлики, свързани с активи и задължения за извещаване от експлоатация. Възприемането на измененията не се очаква да окаже влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Фонда.

Изменения в МСС 1: Класификация на пасивите като текущи или нетекущи

През юни 2020 г. СМСС публикува изменения в параграфи 69 до 76 на МСС 1, чрез които се уточняват конкретни изискванията за класифициране на пасивите като текущи или нетекущи. Измененията поясняват:

- Какво се има предвид под право за разсрочване на уреждането
- Че трябва да съществува право за разсрочване в края на отчетния период
- Че класификацията не се засяга от вероятността фондът да упражни правото си за разсрочване
- Че единствено, ако влиятелен дериватив в конвертируем пасив сам по себе си е капитален инструмент, условията на пасива няма да се базират на пълната класификация.

През юни 2021 г. Съветът прие предварително решение да предложи няколко изменения в разясненията, представени през юни 2020 г. В частност, Съветът реши да предложи, че ако правото за разсрочено уреждане за период от нито двадесет месеца е предмет на спора от страна на Фонда на одредени условия след отчетната дата, тези условия не се отнасят за това дали правото за разсрочване на уреждането съществува към отчетната дата за целите на класификацията на даден пасив като текущ или нетекущ. Допълнителни изяснения за представените и обясняваните тук бъдат приложими при такива обстоятелства. Също така, Съветът ще предложи решение да отсрочи датата за влизане в сила до не по-рано от 1 януари 2024 г. (от 1 януари 2023 г.).

Фондът ще анализира и отчети ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

Изменения в МСФО 16 Лизинг: Пасив по лизинг при сделка за продажба с обратен лизинг

През септември 2022 г. СМСС публикува изменения в МСФО 16 Лизинг: Пасив по лизинг при сделка за продажба с обратен лизинг. Измененията са предвидени с цел подобряване на изискванията, които продавачът – лизингополучател използва при оценката на пасива по лизинга, възникващ при сделка за продажба с обратен лизинг по МСФО 16, като не променя счетоводното отчитане на лизингите, които не са свързани с тези сделки. По-конкретно, продавачът – лизингополучател определя "лизинговите плащания" или "коригираните лизингови плащания" по такъв начин, че да не признае каквато и да било печалба или загуба, която е свързана с правото на ползване, което той запазва. Приложението на тези изисквания не пречи на продавача – лизингополучател да признае в печалбата или загубата каквато и да било печалба или загуба, свързана с частичното или пълното прекратяване на лизинга. Продавачът – лизингополучател прилага изменението ретроспективно в съответствие с МСС 8 по отношение на сделки за продажба с обратен лизинг, сключени след датата на първоначалното приложение, което е началото на годишния отчетен период, през който предприятието е приложило МСФО 16 за първи път. Измененията влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г., като се позволява по-ранното им прилагане. Измененията все още не са приети от ЕС. Възприемането на измененията не се очаква да окаже влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Фонда.

Приложения към финансовия отчет

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.10. Промени в счетоводните политики, продължение

Изменения в МСФО 10 и МСС 28 - Продажба или вноски на извън между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие

През декември 2015 г. СМСС реди да отмени двете на извън в една на възможности да пазва бъдещи дъга, до които той е финализира каквито и да било изменения, които възникват в резултат от прокти за проучване на Съвета, от които се измисля на участие в собствения капитал. Измененията адресират промените между МСФО 10 Кооперативни финансови отчети и МСС 28 Инвестции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия по отношение на признатето на загубата на контрол във външно дружество, което е продадено или е вносно и асоциирано или съвместно предприятие. Измененията показват, че големият размер на печалбата или загубата се признава, когато трансферът към асоциираното предприятие или съвместното предприятие включва бизнес, асоцииран на дефиницията за бизнес в МСФО 3. Всяка печалба или загуба, възникваща в резултат от продажбата или вносите на активи, които не представляват бизнес, обаче, се признава единствено до степента на посрещаните участия от инвеститорите в асоциираното или съвместното предприятие. Измененията все още не са приети от ЕС. Въпреки това на измененията не се очаква да окаже влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Фонда.

3. Политики на ръководството по отношение на рисци

УГФ „ДЖ Ръдина“ е изложено на следните видове риск при операциите си с инвестиции и финансови активи:

- Кредитен риск
- Пазарен риск
- Ликвиден риск
- Законен риск
- Политически риск
- Риск от концентрирания
- Излизане върху дейността и финансовото състояние на Фонда.

Управлението на риска на Фонда се дефинира от Комитет по управление на риска, който взема своите решения на база на анализа, оценка и продължение на риска „Управление на риска“.

Процесът на измерване и управление на риска включва анализа на видовете рискове, до които се изложени активите на Фонда и в случаи на превишение на тези рискове над предвиденото обемалство това отговарящо на риска вата температурност на Фонда, анализ на решения за намаляването им.

3.1. Кредитен риск

„Кредитен риск“ е общо рискове от намаляване на стойността на пазарната стойност в един финансов инструмент при несъществуващи от кредитен характер, свързани с контрагентите на финансовите инструменти, оперираща страна по борсови и пазарноборсови сделки, както и дефолта, в които се намират дейност.

Ръководството разглежда три основни вида кредитен риск:

- **Контрагентен риск** – рискът от използване на дължителния от оперираща страна на извънборсови сделки като валутни (форвард), лихвени свикове, и други пазарноборсови инструменти разфунди от опериращата страна. Комитетът управлява този риск чрез анализ на стойността на нещото валутите от всички пазарноборсови сделки свързани с тази оперираща страна като процент от нещото активи.
- **„Рискови прелия“** – разликите между договорения до пазар на корпоративния, облигациен или инвестиционен облигациен и действителния ста. ключни параметри. Комитетът допълнително изпитва на риска вата времетра и нещото съотношение с кредитното качество на омищата.
- **Инвестиционен кредитен риск** - рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един дългосрочен финансов инструмент поради кредитно събитие при събития на този инструмент. Кредитно събитие включва обикновено в шестмесечността, неподходящ пообщиот, промяна в контрола, съществена промяна в капиталовата структура, намаляване на кредитния рейтинг и др. Ръководството управлява този риск като пазарна качество и количествен кредитен анализ на бъдещите финансови отчети, капиталова структура, обещание и управление и резултати от дейността.

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.1. Кредитен риск, продължение

Таблицата по-долу представя качеството на инвестициите и другите финансовите активи като максимална кредитна експозиция, на базата на рейтинги, извлечени приоритетно от Fitch. При липса на рейтинг от тази агенция са ползвани такива от Moody's.

В хиляди лева	2022	2021
Общ кредитен риск		
Рейтинг AAA	916 350	714 950
Рейтинг AA+	4 701	5 700
Рейтинг AA	-	62 900
Рейтинг A+	-	-
Рейтинг A-	122 241	56 545
Рейтинг BBB	572 087	875 486
Рейтинг BB+	337 587	403 911
Рейтинг BB-	49 229	-
	2 002 204	2 118 969
Корпоративни облигации		
Рейтинг A	8 523	11 460
Рейтинг A-	27 610	28 051
Рейтинг BBB+	-	6 090
Рейтинг BB	12 430	13 815
Без рейтинг	5 199	5 082
	53 762	64 498
Акции, права и дялове		
Без рейтинг	798 614	817 335
	798 614	817 335
	2 854 580	3 000 802

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.1. Кредитен риск, продължение

Към 31 декември 2022 г. кредитният риск, свързан с държавния дълг е сравнително нисък. Фонда внимателно управлява този риск чрез големия и като резултат от това обичайно качество на портфейла от държавен дълг в добро.

Таблицата по-долу представя балансовата стойност на портфейла от държавен дълг по страни.

	2022	2021
<i>В милиони лева</i>		
Австрия	4 201	5 710
България	259 219	263 593
Германия	727 808	570 222
Италия	122 241	56 545
Франция	-	62 383
Хърватия	49 329	116 178
Унгария	85 866	144 648
Индонезия	58 898	95 777
Италия	168 104	255 290
Мексико	93 363	129 593
Румъния	244 225	274 318
САЩ	188 551	144 712
	2 002 304	2 118 969

- *счетоводно претирване* - изчислени по справедлива стойност;
- *риск на търговна страна* - сделките се скочоват (DvP) (доставка срещу плащане, с изключение на сделките с Български държавен дълг) и поради тази причина рискът от несрещната страна е свелен до минимум;
- *ликвидност* - емисиите представляват предимно емисии еврооблигации, издадени от съответните страни. Емисиите са качени за търговия на регулирани капиталови пазари. Текущо биват кофирани облиги, по-големи от притежаваните, от множество бирсови посредници и по тази причина считаме, че ликвидният риск е нисък;
- *влиание на риска от промяна на цената* - според правилата за управление на риска на фонда, модифицираната диверсия е методът, чрез който се измерва лихвения риск на ценната книжа. Основният риск при промяна на пазарната цена на облигационен инструмент е фиксиран купон с промяната в пазарните лихвени проценти. Модифицираната диверсия е показател доколко пазарната цена на дадена държавна ценна книжа е чувствителна към промяната на пазарните лихвени проценти.

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.1. Кредитен риск, продължение

Таблицата по-долу предоставя матурирещата структура за портфейла от държавен дълг по страни

31 декември 2022	До 1	От 1 до 3	От 3 месеца	От 1 до 5	Над 5	Общо
В милиони лева	месец	месеца	до 1 година	година	година	
Австрия	-	24	-	-	4 677	4 701
България	-	1 663	1 183	103 957	152 416	259 219
Германия	-	13	313 725	-	414 070	727 808
Италия	-	-	-	122 241	-	122 241
Хърватия	92	-	362	-	48 774	49 229
Унгария	-	-	56	-	85 810	85 866
Родонезия	-	225	618	11 111	40 713	58 898
Италия	-	-	60	141 200	19 784	168 104
Мексико	-	-	1 933	11 177	70 057	93 362
Румъния	-	2 238	3 599	51 174	185 514	244 225
САЩ	-	698	461	-	187 392	188 551
	92	4 861	321 997	466 046	1 209 208	2 002 204

31 декември 2021	До 1	От 1 до 3	От 3 месеца	От 1 до 5	Над 5	Общо
В милиони лева	месец	месеца	до 1 година	година	година	
Австрия	-	24	-	-	5 686	5 710
България	-	1 650	559	83 863	197 721	263 593
Германия	-	14	108	325 177	184 923	570 222
Италия	-	-	41	-	56 504	56 545
Франция	-	-	88	-	62 295	62 383
Хърватия	92	527	362	-	115 197	116 178
Унгария	-	-	323	-	144 325	144 648
Родонезия	-	517	618	-	94 642	95 777
Италия	-	-	96	153 637	101 357	254 990
Мексико	-	-	1 993	25 663	103 937	129 593
Румъния	-	2 238	3 906	-	269 174	374 318
САЩ	47	408	-	-	141 257	141 712
	139	5 378	7 094	626 340	1 480 018	2 118 969

3.2. Пазарен риск

Ръководството на Компанията идентифицира и измерва основните видове пазарен риск, свързани с отделните инструменти в портфейла от ценни книжа на Фонда.

3.2.1. Лихвен риск

„Лихвен риск“ е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент поради изменение на нивото на лихвения процент, влияещ върху стойността на този инструмент.

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.2.1. Лихвен риск, продължение

Ръководството измерва лихвения риск чрез следните количествени методи:

„Дюрация“ – основна мярка за чувствителността на един инструмент към изменение на нивото на лихвените проценти. Използва се методът на модифицираната дюрация, чрез който да се измери и да се управлява лихвения риск, свързан с всеки инструмент базиран на лихвени проценти като облигации, лихвени суинове, финансови базиран на лихвени проценти и финансов базиран на облигации.

Таблиците по-долу представят лихвените активи на Фонда към 31 декември 2022г. и 31 декември 2021 г. по всяка базисна стойност съгласно лихвените им условия и матурирещата им структура.

31 декември 2022		Инструменти с фиксиран лихвен процент					
В милиони лева	Общо	Инструменти с плаващ лихвен процент	До 1 месец	Между 1 и 3 месеца	Между 3 месеца и 1 година	Между 1 и 5 години	Над 5 години
Активи							
Парични средства и парични еквиваленти	411 294	-	411 294	-	-	-	-
Инвестиции	2 055 966	4 993	151	5 050	322 193	483 936	1 239 630
Дивиденди	41 204	-	-	-	-	41 204	-
Общо	2 508 464	4 993	411 455	5 050	322 193	525 143	1 239 630

31 декември 2021		Инструменти с фиксиран лихвен процент					
В милиони лева	Общо	Инструменти с плаващ лихвен процент	До 1 месец	Между 1 и 3 месеца	Между 3 месеца и 1 година	Между 1 и 5 години	Над 5 години
Активи							
Парични средства и парични еквиваленти	237 722	-	237 722	-	-	-	-
Инвестиции	2 182 467	4 881	227	5 567	7 285	646 194	1 519 333
Общо	2 420 189	4 881	237 929	5 567	7 285	646 194	1 519 333

Чувствителност на нетните активи към промяна на лихвения нива

Чувствителността към промяната на лихвения процент и нейното отражение в отчета за приходите в нетните активи на разположение на осигурените лица, определят чрез метода на модифицираната дюрация е показана в следващата таблица.

В милиони лева	100 базисни точки промяна в лихвения нива
Към 31 декември 2022	104 472
Към 31 декември 2021	133 891

3.2.2. Валутен риск

„Валутен риск“ е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент деноминираан във валута различна от Лев и Евро поради изменение на курса на обмена между тази валута и лев/евро.

Ръководството измерва валутния риск чрез използване на историческия волатилност на курса на съответната валута към лева или еврото и количествено определяне на експозицията на валутата като процент от нетните активи на съответния пенсионен фонд.

Продължение към финансовия отчет

3. Политики на ръководството по отношение на риска, продължение

3.2. Валутен риск, продължение

3.2.2. Валутен риск, продължение

Таблиците по-долу представят експозициите на Фонда по валуте към 31 декември 2022 г. и 31 декември 2021 г.

В милиони лева	Към 31 декември 2022				
	Лев	Евро	Йени	Долар	Общо
Активи					
Парични средства и парични еквиваленти	195 325	123 698	-	92 271	411 294
Български ценни книжки, издадени или гарантирани от държавата	33 476	325 743	-	-	259 219
Корпоративни облигации	-	5 199	-	-	5 199
Акции, дялове, права	69 772	2 684	-	-	72 456
Чуждестранни ценни книжки, издадени или гарантирани от държавата	-	1 554 434	-	188 551	1 742 985
Чуждестранни корпоративни облигации	-	48 563	-	-	48 563
Чуждестранни акции, дялове, права	-	542 377	-	383 781	726 158
Депозити	-	41 204	-	-	41 204
Деривативни инструменти, свързани с цел управление на риска	-	-	-	540	540
Възврати	1	280	-	777	1058
Общо	298 574	2 344 182	-	665 720	3 308 476
Пасиви					
Задължения	9 111	-	-	-	9 111
Общо	9 111	-	-	-	9 111

В милиони лева	Към 31 декември 2021				
	Лев	Евро	Йени	Долар	Общо
Активи					
Парични средства и парични еквиваленти	190 675	10 051	-	36 996	237 722
Български ценни книжки, издадени или гарантирани от държавата	40 258	223 335	-	-	263 593
Корпоративни облигации	-	5 082	-	-	5 082
Акции, дялове, права	70 808	3 347	-	-	74 155
Чуждестранни ценни книжки, издадени или гарантирани от държавата	-	1 710 664	-	144 712	1 855 376
Чуждестранни корпоративни облигации	-	59 416	-	-	59 416
Чуждестранни акции, дялове, права	-	308 658	24 329	410 193	743 180
Деривативни инструменти, свързани с цел управление на риска	-	-	362	857	1 219
Възврати	235	602	-	514	1 351
Общо	301 976	2 321 155	24 691	593 302	3 241 124
Пасиви					
Задължения	5 864	-	-	-	5 864
Общо	5 864	-	-	-	5 864

Фондът използва чуждестранната валутна експозиция чрез склучване на форвардни договори, чрез които потенциалната загуба от валутна експозиция се компенсира пропорционално за периода в стойността на форварда. Към 31.12.2022 г. откритата валутна експозиция (валута извън евро и лев) е в размер на 95 813 хил. лв. (2021: 14 341 хил. лв.) При изменение на валутните курсове с 5% нетните активи на фонда биха се изменили с 4 791 хил. лв. (2021: 712 хил. лв.)

Приложения към финансовия отчет

3. Политики на ръководството по отношение на риска, продължение

3.2. Пазарен риск, продължение

3.2.3. Ценови риск

„Ценови риск, свързан с повишения“ е рискът от намаляване на стойността на името (100000) в наши финансови инструменти при неблагоприятни промени на пазара на пазарните цени.

Ръководството намерява ценови риск чрез приложимия за съответния пазар конкретен метод от изброените:

- Исторически възможност анализ чрез стандартно отклонение
- Бета коефициента към индексите на съответните пазари

При неблагоприятни промени на гореспоменатите два метода, ръководството използва стандартното отклонение на индексите на регулационните пазари, на които се търгуват дадените финансови инструменти като заместител при изчисления аванс на зорифицирано. Стандартното отклонение за 2022 година е 7,04% (2021 - 3,23%), което при 95% доверителен интервал не представлява директни загуби, еквивалентни 24 159 кил. лв. (2021 - 10 000 кил. лв.). Към 31 декември 2022 г. няма плащаване на посочените суми.

3.3. Ликвиден риск

„Ликвиден риск“ е рискът от загуби при незажидан продажба на активи чрез неблагоприятни пазарни условия за увеличаване на неопознато ликвидна краткосрочна задълженост.

В следващите таблици е представен анализ на активите и пасивите на Физкал, анализирани според съответните договорни срокове до плащане.

Следващо допълнително плащане на активите и пасивите на техните балансови стойности към 31 декември 2022 г.

В хиляди лева	До 1 месец	От 1 до 3 месец	От 3 месец до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Без договорен магистрат	Общо
Активи							
Прочии средства и задължения (контракти)	411 294	-	-	-	-	-	411 294
Българско ценно книже, публични или гарантирани от държавата	-	1 663	1 183	103 957	152 416	-	359 219
Корпоративни облигации	1 062	8	10	4 119	-	-	5 199
Акци, дялове и права	-	-	-	-	-	72 456	72 456
Чуждестранни ценно книже, публични или гарантирани от държавата	92	3 197	320 814	362 089	1 056 793	-	1 742 985
Чуждестранни корпоративни облигации	68	181	187	17 705	30 422	-	48 563
Чуждестранни акци, дялове и права	-	-	-	-	-	726 158	726 158
Депозити	-	166	-	41 038	-	-	41 204
Деривативни инструменти, държани с цел управление на риска	340	-	-	-	-	-	340
Всички	777	-	-	-	-	798 614	1 058
Общо активи	413 633	5 215	322 194	528 908	1 239 631	798 614	3 308 476
Пасиви							
Задължения към ПКОК	3 359	-	-	-	-	-	3 359
Други задължения	1 237	2 780	1 704	-	-	31	5 752
Общо пасиви	4 596	2 780	1 704	-	-	31	9 111

Приложения към финансов отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.3. Ликвиден риск, продължение

Компанията премахва регулярно кипела на текущата ликвидност на активите в собствените на Фонда. На база на актуални и прогнозни ръководствени данни на Компанията съставя преди всякате плащания на изпурени лица данни по текущо изплащания и предвидения в Правилника (дурен) в срок от една година да са в размер на 19 700 хил. лв. Директни данни, ръководството на Компанията съставя в срок от една година трансфери на средства от дъщеря на дъщеря по реда на чл.46 от КСЗ от Фонда към сродния фонд и на средства на лицата по реда на параграф 51 от ПЗР на КСЗ от Фонда към НОИ в общ размер на 4) 500 хил. лв. При увеличаване на текущото законодателство, свързано с фалита на инсталациите, се съставя ли почете или почете прет следващата 2023 г. дъщеря премахва от УИФ съответно в ФНП и ФНПН общо 33 800 хил. лв., като от двата фонда за използване ще продължи инсталациите по на съответния необходим продукт.

Повишаването на икономическия, пазарния и геополитическия стресови (войната Украйна-Русия) оказва отрицателно влияние върху резултатите от дейността и финансовото състояние на Фонда.

В този смисъл Ръководителите на Компанията смятат, че тежкостта от липсата на ликвидност, нетоварен стабилен отчет на финансовото състояние, включително изключително отрицателни финансови извори, и комбинация с действащи, което са предприети към днешна дата, гарантират че не е вероятно да продължи прет предвидените действия, предизвикани от стресовите на икономическия, пазарния и геополитическия стресови (войната Украйна-Русия).

Фондът няма преки експозиции (шир. сделки, известности) към страните и други контрагенти от тези държави. Ефектите от горните събития могат да оказват влияние върху икономическите условия в страните в Европа, и в по-дългосрочен план, върху паричните потоци, ликвидността от известности и рентабилността.

В резултат на изплащане към 31.12.2022 г. задълженията към контрагентите се изчисляват в разликите на една линия.

Следващи договорни задължения на известности и финансовите активи и пасиви по текущия баланс от стойността към

31 декември 2022 г.

В месеци	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Без договорен матурирест	Общо
Актив							
Парични средства и парични еквиваленти	237 722	-	-	-	-	-	237 722
Български държавни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	1 650	559	63 663	197 731	-	263 593
Корпоративни облигации	69	8	4	4 908	93	-	5 082
Акции, дялове и прили	-	-	-	-	-	74 155	74 155
Мултистранни пасиви книжа, издадени или гарантирани от държавата	149	3 728	6 535	562 677	1 282 297	-	1 855 376
Мултистранни корпоративни облигации	68	181	187	19 758	39 272	-	59 416
Мултистранни акции, дялове и прили	-	-	-	-	-	743 180	743 180
Държавни активи, държави с цел управление на риска	1 219	-	-	-	-	-	1 219
Всичко	780	8	-	-	-	593	1 381
Общо активи	239 997	5 575	7 285	651 006	1 519 333	817 928	3 241 124
Пасиви							
Задължения към ПЗК	3 058	-	-	-	-	-	3 058
Други задължения	980	1 318	483	-	-	25	2 806
Общо пасиви	4 038	1 318	483	-	-	25	5 864

Приложения към финансов отчет

3. Политика на ръководството по отношение на рисци, продължение

3.4. Законен риск

„Законен риск“ – включва всички рискове за портфейла, свързани с промени в КСХ и други нормативни актове, регулиращи инвестиционната дейност на Фонда. Подобни промени могат да доведат до загуба на пазарна стойност при провеждането на портфейла в регулация.

Ръководството наблюдава законния риск чрез отчитане на вероятности за промени в нормативната база и ръководяне на алокацията на инвестиционите средства към отразените

3.5. Политически риск

„Политически риск“ – протича от избора на съгресения в политиките като положително, водещи до възстановяване на нормалното функциониране на държавните органи и институции. Той се изразява в предприемането от страна на официалните власти на мерки и инициативи, които могат да доведат до възстановяване на пазарите и инвестиционни условия, при които Фонда изпълнява своята дейност.

Ръководството наблюдава политическия риск чрез изриденни кредитен рейтинг на държавата-емитент, съответно на държавата по съставите на емитента/контрагента, както и възбавление на политическата обстановка и държавата-емитент, съответно на държавата по съставите на емитента/контрагента.

3.6. Риск от концентрация

„Риск от концентрация“ е рискът от загуби поради неприемлива диверсификация на експозиции към един емитент, група свързани лица, към един и същ икономическия отрасъл или географска област. Фондът следва съвместуващите регулации, касещи инвестиционната дейност на пенсионните фондове в България, и диверсифицира инвестиционния портфейл по всеки един от съставителите по горе коментирани.

Намръвянето на риска от концентрация се осъществява от Ръководството, чрез възникването определяне на експозицията към всеки емитент (група свързани лица) като процент от нетните активи.

Експозициите към инвестиционни пазнивания 5% от нетните активи на УИФ с ДЖ за Република България, Германия, Франция, Италия и САЩ (31.12.2021 г.: Република България, Германия, Франция и Италия), както и паричните средства в банката-поземител.

Таблиците по долу представят концентрацията по географски региони на активи, дялове и права към 31 декември 2022 и 31 декември 2021:

В хиляди лева				Към 31 декември 2022	
	България	Европа	Източна	САЩ	Общо
Индексни фондове (ETF)	-	155 457	-	284 578	440 035
ДДСИЦ	8 017	-	-	-	8 017
Активи	61 127	96 460	-	188 394	345 981
Дялове	3 312	-	-	-	3 312
Дялове / дялове на алтернативни инвестиционни фондове / по чл. 176, ал. 1, т. 13 от КСО/	-	1 269	-	-	1 269
Общо активи, дялове и права	72 456	253 186	-	472 972	798 614

Приложения към финансовия отчет

3. Политики на ръководството по отношение на рисци, продължение

3.6. Риск от концентрация, продължение

В милиони лева				Към 31 декември 2021	
	България	Кърона	Япония	САЩ	Общ.
Индексни фондове (ETF)	-	131 215	85 407	404 171	620 793
АДС ИЦ	7 675	-	-	-	7 675
Акци	62 550	50 573	-	71 814	184 937
Дялове	3 930	-	-	-	3 930
Общо акции, дялове и права	74 155	181 788	85 407	475 985	817 334

3.7. Влияние върху дейността и финансовото състояние на Фонда

През по-голямата част от 2022 г. фондите продължават да бъдат във фаза на акумулиране на средства, като приходите нарастват поради са отново плащания към други (включително фондове за осигурени лица, фондове за пенсионни изплащания и осигуряването си и друг пенсионен фонд на ИИ). През 2022г. има и няколко парични операции във връзка с частни осигурителни случаи на осигурени лица придобили право на пенсия. Фондите притежават достатъчно парични средства и ликвидни финансови активи, които да гарантират операцията му функциониране.

Развитието на финансовите пазари продължават да е във фокуса на наблюдение от страна на ръководството на Компанията и то продължава да работи да следи за новия на инвеститорите и други рискове и съответно за ефекта на върху дейността и финансовите резултати на управляваните от нея фондове.

4. Използване на счетоводни преценки и предположения

Действително предприемане

Фондите с готовина свои финансов отчет за годината, приключваща на 31 декември 2022 г., имат основа на предположението, че Фондите е действително предприемане, което определя прилаганите на готовищата счетоводни дейност и разпоредба на акциите и уредбата на пенсионите в информацията към на готовищата дейност. Издешните финансови резултати на Фондиз запечат от по-широката обобщеност в среда, и конкретна съществена дейността са.

Избави и нейните преки и косвени въздействия въздействия субекти, различни от тези, които преки интереси и във свещите държави, например като следствие от експозицията на цените на енергията и растежа на инфлацията, претърпяват на доставките на определени компоненти, колебанията и цените на суровините и обменните курсове, повишаваните се лихвени проценти, както и възможността за продължителен инфлационен спад.

Цели на финансовите инструменти

Фондите определят управелска стратегия на финансовите инструменти, използвайки следните йерархия, която отразява значимостта на факторите използвани за определяне на справедлива стойност:

- **Ниво 1** – входящите данни на ниво 1 са котировките (публични цени) цените на пазарите на активите пазари на ликвидни финансови инструменти;
- **Ниво 2** – входящите данни на ниво 2 са входящи данни за ликвидни активи или пасиви, резултати от котировките цените, включително и ниво 1, които пряко или косвено са достъпни за наблюдение. Тези котировки включват или пазарни, оценявани използвайки котировки цените на подобни активи (на пазари на активни пазари); котировки цените на подобни или подобни активи или цените на свалени, които не са достъпни за активни; други техники за оценяване, както и всички значими входящи данни са пряко или косвено достъпни за наблюдение, използвайки пазарни данни;

4. Използване на счетоводни преценки и предположения, продължение

Оценка на финансовите инструменти, продължение

- Ниво 3 – входните данни за ниво 3 са непублични входни данни за авестивни или частни. Тези входни данни са различни от публични, при които техниката за оценяване не включва публични входни данни и непубличните входни данни имат значителен ефект върху оценката на инструментите. Тези входни данни включват инструментите, които се оценяват на базата на котирани цени на подобни инструменти, както и значителни непублични корекции или предположения се правят за да съобразят разликите между инструментите.

Техники за оценяване и значими непублични входни данни

Следващи таблица представя техниките за оценяване, използвани при оценяването на сравнителните стойности на Ниво 3, както и отбелязва че значими непублични входни данни:

Вид на финансовия инструмент	Сравнителна стойност на 31.12.2022	Техника за оценяване	Значими непублични входни данни	Взаимовръзка между значими непублични входни данни и сравнителна стойност
Акции	638	Метод на нетната възможна стойност на акциите (НСА)	НСА не е пазарна оценка на акциите	Чувствителна разлика м/у пазарна и пазарните стойности на оценяваните акции.
Акции	5 179	Метод на дисконтираните парични потоци	Дисконтов процент, коригиран за риска над безрисковия лихвен процент и обхващащ само за риска	Увеличение (намаление) на дисконтовия фактор с 1% би довело до увеличение (уменьшение) на стойността с 1 074 хил.лв. Увеличение (намаление) на ценния корект с 1% би довело до увеличение (намаление) с 736 хил.лв.
Корпоративни облигации	207	Дисконтирани парични потоци	Дисконтов процент, коригиран за риска над безрисковия лихвен процент	Увеличение (намаление) на дисконтовия фактор с 1% би довело до увеличение (уменьшение) на стойността с 4 хил.лв.

Вид на финансовия инструмент	Сравнителна стойност на 31.12.2021	Техника за оценяване	Значими непублични входни данни	Взаимовръзка между значими непублични входни данни и сравнителна стойност
Акции	613	Метод на нетната възможна стойност на акциите (НСА)	НСА не е пазарна оценка на акциите	Чувствителна разлика м/у пазарна и пазарните стойности на оценяваните акции.
Акции	9 108	Метод на дисконтираните парични потоци	Дисконтов процент, коригиран за риска над безрисковия лихвен процент и обхващащ само за риска	Увеличение (намаление) на дисконтовия фактор с 1% би довело до увеличение (уменьшение) на стойността с 1 701 хил.лв. Увеличение (намаление) на ценния корект с 1% би довело до увеличение (намаление) с 1 916 хил.лв.
Корпоративни облигации	301	Дисконтирани парични потоци	Дисконтов процент, коригиран за риска над безрисковия лихвен процент	Увеличение (намаление) на дисконтовия фактор с 1% би довело до увеличение (уменьшение) на стойността с 8 хил.лв.

Приложения към финансовия отчет

4. Използване на счетоводни преценки и предположения, продължение

Техники за оценяване и значими ненаблюдаеми входящи данни

Справедливи стойности от Ниво 3

Равнище на справедливите стойности от Ниво 3

Следната таблица представя равнище на движението от началното салдо до крайното салдо на справедливите стойности от Ниво 3 към 31 декември 2022.

<i>В хиляди лева</i>	Капиталови ценни книжа	Дългови ценни книжа	Общо
Салдо на 1 януари 2022	10 051	201	10 252
Печалби/ (Загуби), включени в отчета за промени в нетните активи на разположение на осигурените лица	(92)	24	(68)
Покупи	-	-	-
Продадени и надежирани	-	(18)	(18)
Изходящи трансфери от Ниво 3	(8 563)	-	(8 563)
Входящи трансфери към Ниво 3	5 021	-	5 021
Салдо на 31 декември 2022	6 417	207	6 624

Следната таблица представя равнище на движението от началното салдо до крайното салдо на справедливите стойности от Ниво 3 към 31 декември 2021.

<i>В хиляди лева</i>	Капиталови ценни книжа	Дългови ценни книжа	Общо
Салдо на 1 януари 2021	1 804	198	2 002
Печалби/ (Загуби), включени в отчета за промени в нетните активи на разположение на осигурените лица	(173)	19	(154)
Покупи	-	-	-
Продадени и надежирани	-	(16)	(16)
Изходящи трансфери от Ниво 3	(260)	-	(260)
Входящи трансфери към Ниво 3	8 680	-	8 680
Салдо на 31 декември 2021	10 051	201	10 252

Приложение к балансу финансовый отчет

4. Бюджет на осуществление расходов и кредиторские

Таблица 4. Бюджет на осуществление расходов и кредиторские обязательства на финансовый отчет за 2022 и 31 декабря 2021 года, составленная на основании данных бухгалтерского учета. В таблице и формах к ней отражены сведения о кредиторских обязательствах, различии от тех, оцененных по справедливой стоимости. Данные о балансе составлены на основании данных бухгалтерского учета.

Итого, руб.	Догов.	По обязательствам	Задолж. и прочие	Другие финансовые	Балансовая стоимость			Справедливая стоимость							
					Объем	Нiveau 1	Нiveau 2	Нiveau 3	Объем	Нiveau 1	Нiveau 2	Нiveau 3	Объем		
Клиентские по справедливой стоимости															
72 456	5	72 456	-	-	72 456	66 239	-	5 417	-	-	-	-	-	-	72 456
724 156	5	724 156	-	-	724 156	726 156	-	-	-	-	-	-	-	-	724 156
255 219	5	255 219	-	-	255 219	259 113	-	-	-	-	-	-	-	-	255 219
1 742 985	6	1 742 985	-	-	1 742 985	1 742 985	-	-	-	-	-	-	-	-	1 742 985
5 199	6	5 199	-	-	5 199	4 392	-	-	-	-	-	-	-	-	5 199
45 505	6	45 505	-	-	45 505	45 505	-	-	-	-	-	-	-	-	45 505
340	6 11	340	-	-	340	-	-	-	-	340	-	-	-	-	340
2 554 930		2 554 930			2 554 930	2 647 936	340	6 824	2 554 930						

Разница между балансовой стоимостью и справедливой стоимостью отражена в строке "прочие" в строке "Клиентские по справедливой стоимости".

Приложения към финансовия отчет

4. Използване на счетоводни преценки и предположения

31 декември 2021

		Балансова стойност			Справедлива стойност				
В хил. лева	Прил.	По справедлива стойност	Засми и вземания	Други финансови активи	Общо	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Инвестиции по справедлива стойност									
Акции, дялове и права	6	74 155	-	-	74 155	64 104	-	10 051	74 155
Чуждестранни акции, дялове и права	6	743 180	-	-	743 180	743 180	-	-	743 180
Български ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	6	263 593	-	-	263 593	263 593	-	-	263 593
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	6	1 855 376	-	-	1 855 376	1 855 376	-	-	1 855 376
Корпоративни облигации	6	5 082	-	-	5 082	-	4 881	201	5 082
Чуждестранни корпоративни облигации	6	59 416	-	-	59 416	59 416	-	-	59 416
Деривативни активи, държани с цел управление на риска	6.1.1	1 219	-	-	1 219	-	1 219	-	1 219
		3 002 021			3 002 021	2 985 669	6 100	10 252	3 002 021

Приложения към финансовия отчет

5. Парични средства и парични еквиваленти

Валута/лес	2022	2021
Парични средства, вкл. парични еквиваленти в БGN	411 294	237 722
	411 294	237 722

Известните към 31.12.2022 г. парични средства по валутен еквивалент на Фонда са в българска левове (Левове, БGN) в сумата от 411 294 (2021 г. БGN 237 722).

Известните парични средства съставят две средства по валутен еквивалент, в размер на 150 000 лев. лв. (2021 г. 150 000 лев. лв.) съответно парични средства в долари, парични средства по валутен еквивалент на БGN в размер на 261 294 (2021 г. 87 722).

6. Известности по справедлива стойност

Валута/лес	2022	2021
Български цетни книжа, немалени или гарантирани от държавата	256 219	163 593
Корпоративни облигации	5 159	5 082
Акции, дялове и права	72 456	74 153
Чуждестранни цетни книжа, немалени или гарантирани от държавата	1 742 935	1 855 376
Чуждестранни корпоративни облигации	48 565	39 416
Чуждестранни акции, дялове и права	736 158	743 180
	2 854 580	3 000 802

6.1. Деривативни финансови инструменти по справедлива стойност, държани с цел управление на риска

Към 31 декември 2022г. Фондът има отворени сделки с деривативни финансови инструменти, които включват валутен форуърд за продажба на щатски долари. Целта е намаляване на риска от промяна на валутния курс, свързан с управлението на притежаваните от Фонда финансови активи. Сделките с деривативни финансови инструменти се отговарят на изискванията за отчитане на келжиране и са отчетени по справедлива стойност в отчета за промените в активите на разположение на осигурените акти. Сделките са краткосрочни и имат следните параметри:

31 декември 2022	Валута	Падеж	Номинална стойност в оригинална валута
Валута: форуърд	Щатски долар	23.01.2023г.	155 000 000.00
Валута: форуърд	Щатски долар	23.01.2023г.	155 000 000.00

Реализираните през 2022 г. загуби от деривативни финансови инструменти, отчетени по справедлива стойност, са в размер на 51 728 хил. лв. Съответно реализираните печалби, от оценка на активи, чиито валутен риск е управляван, през 2022 г. са в размер на 51 480 хил. лв.

Към 31 декември 2021 г. Фондът има отворени сделки с деривативни финансови инструменти, които включват валутен форуърд за продажба на щатски долари и валутен форуърд за продажба на японска йена. Целта е намаляване на риска от промяна на валутния курс, свързан с управлението на притежаваните от Фонда финансови активи. Сделките с деривативни финансови инструменти не отговарят на изискванията за отчитане на келжиране и са отчетени по справедлива стойност в печалбата. Сделките са краткосрочни и имат следните параметри:

Приложения към финансовия отчет

6. Инвестиции по справедлива стойност, продължение

6.1. Деривативни финансови инструменти по справедлива стойност, държани с цел управление на риска, продължение

31 декември 2021	Валута	Падеж	Номинална стойност в оригинална валута
Валутен форуърд	Щатски долар	24.01.2022г	334 000 000.00
Валутен форуърд	Японска йена	24.01.2022г	1 600 000 000.00

Реализираните през 2021 г. загуби от деривативни финансови инструменти, отчетани по справедлива стойност, са в размер на 44 028 хил. лв. Съответно реализираните печалби, от оценка на активи, чиито валутен риск е управляван, през 2021 г. са в размер на 44 134 хил. лв.

6.1.1. Деривативни активи по справедлива стойност, държани с цел управление на риска

В милиарди лева	2022	2021
- валутни деривативни финансови инструменти	340	1 215
	340	1 215

7. Вземания

Вземанията на Фонда включват вземания свързани с инвестиции (пропорционни дялове на компании, дялове за управление в чужди) и други транзакционни вземания

В милиарди лева	2022	2021
Вземания, свързани с инвестиции, като те са изцяло обезпечени	308	394
- като дялове на компании	155	215
- като дялове за управление	85	195
Вземания за дивиденди	158	344
Други вземания, свързани с инвестиции	19	41
Други текущи вземания	1	302
	1 035	1 381

Към датата на съставяне на финансовия отчет са изчислени сумите, като са регистрирани пропорционни дялове на лихви и дивиденди главно за целта да се осигури ликвидността на фонда. През 2022 г. изчислените обезпечения в размер на 308 хил. лв. за изброените дялове. Вземанията са напълно проследени в рамките на съответните производства по несъстоятелност и прехода им в ликвидна.

Приложения към финансовия отчет

7. Вземания, продължителни

Таблицата предоставя информация за наличните обезценки към края на отчетния период – данни за баланси, процент за извършване на обезценка и стойности.

31 декември 2022
В хиляди лева

Емитент	ISIN	Вземане преди обезценка към 31 декември 2022	Начислена обезценка през 2022г.	Общо обезценка към 31 декември 2022	Нето вземане към 31 декември 2022	% Обезценка
"Фарин" ЕАД	BG2100047069	2 290	135	2 025	280	87.77%
„Еврокредит“ ЕАД	BG2100047062	274	13	274	-	100%
Northern Lights Bulgaria	XS0834163601	13 181	-	13 181	-	100%
"Никром" АД	BG2100044069	59	30	59	-	100%
„Балканстрой Инженеринг Груп“ АД	BG2100009062	1 642	98	1 542	-	100%
ACCENTURE PLC - CIA	IE00B45N8M73	-	8	-	-	-
		17 444	306	17 144	280	

31 декември 2021
В хиляди лева

Емитент	ISIN	Вземане преди обезценка към 31 декември 2021	Начислена обезценка през 2021г.	Общо обезценка към 31 декември 2021	Нето вземане към 31 декември 2021	% Обезценка
"ЕВРОЛИЗИНГ" ЕАД	BG2100025076	-	9	-	-	100%
"Фарин" ЕАД	BG2100015069	2 185	184	1 905	280	87.19%
„Еврокредит“ ЕАД	BG2100047062	258	15	256	2	99.22%
Northern Lights Bulgaria	XS0834163601	12 413	-	12 413	-	100%
"Никром" АД	BG2100044069	748	82	436	312	58.32%
„Балканстрой Инженеринг Груп“ АД	BG2100009062	1 543	98	1 543	-	100%
		17 147	388	16 553	594	

В. Задължения

Задълженията на Фонда включват задължения за начислени такси и удържки към Компанията и други краткосрочни задължения.

В хиляди лева	2022	2021
Задължения към ПМК „ДСК – Родина“ АД, в т.ч.	3 359	3 058
- за такси от осигурителни вноски	1 240	1 015
- за инвестиционна такса	2 119	2 043
Задължения за превеждане на средства за лица променили осигуряването си от УИФ във фонд на ДОО съгласно чл. 4Б	5 721	2 781
Други краткосрочни задължения	31	25
	9 111	5 864

Приложения към финансовия отчет

9. Начислени такси и удъръжки за пенсионноосигурителната компания

В хиляди лева	2022	2021
Такси и удъръжки		
Удъръжки от осигурителни вноски	14 527	12 009
Инвестиционна такса	23 768	22 028
	38 295	34 037

10. Резерви

10.1. Резерви за гарантиране на минимална доходност, образувани от Фонда и пенсионноосигурителното дружество

В съответствие с наредбите на КСЗ, Комитието е задължен да постигне минимална доходност при управлението на активите на Фонда. Минималната доходност се определя от съответния регулативен орган на базата на постигнатата доходност от управлението на активите на всички фондове от съответния вид за преобладаващия 24-месечен период, съгласно Наредба № 12 от 10.12.2003 г. на КФН. За гарантиране на минималната доходност се създават резерви във Фонда и Компанията.

Когато постигнатата доходност от Универсалния пенсионен фонд е с над 40 на сто по-ниска от средната постигната доходност за съответния вид пенсионен фонд или пенсионер с 3 процентни пункта средната - което от двете означава по-голяма, средствата от доходността над този процент се заделят за резерв от съответния фонд (*Резерв за гарантиране на минимална доходност, образуван във Фонда*). Стойността на резерва не може да надвишава 1 на сто от нетните активи на Фонда.

Задължително за гарантиране на минимална доходност при управлението на Фонда, Компанията създава *Резерв за гарантиране на минимална доходност*. Резервът за гарантиране на минимална доходност се заделя към края на всеки месец като процент от нетните активи на Фонда, определен съгласно индексацията от КСЗ. Резервът за гарантиране на минимална доходност се формира от собствени средства на Компанията като размерът му не може да е по-малък от 0.5% и по-голям от 1.5% (31.12.2020 г. не по-малък от 1% и не по-голям от 3%) от стойностите на нетните активи на фонда, намалява със стойността на резерва за гарантиране на минимална доходност, формиран в съответния фонд, съгласно индексацията на КСЗ.

Ако постигнатата доходност на Универсалния пенсионен фонд е под минималната доходност, разликата се покрива от резерва във Фонда. Когато средствата от резерва във Фонда не са достатъчни, Компанията покрива недостига със средства от резерва, формиран в Компанията. В случай, че се наложи използването на резерва за гарантиране на минимална доходност, Комитието прекъсва връзката към съответния фонд и тези средства се разпределят по активите на окончателните лица.

Постигнатата доходност от управлението на активите на Фонда за последния 24 месечен период 31.12.2020 – 30.12.2022 г. е отрицателна и възлиза на -5,31% и надхвърля определен минимален размер на минимална доходност съгласно Наредба № 12 от 10.12.2003 г. на КФН. Постигнатата доходност не покрива образуване на резерв за гарантиране на минимална доходност във Фонда.

10.2. Резерви за гарантиране на брутните вноски, образувани от пенсионноосигурителното дружество

За гарантиране сумата на брутния размер на преведените във Фонда вноски, Компанията създава *резерв за гарантиране на брутния размер на вноските (резерв за гарантиране на брутния размер на вноските)*. Изчислявания към формирането, поддържането и подновяването на *резерв за гарантиране на брутния размер на вноските*, допълването на резервите до падежния размер и освобождаването на средства от тях се определят в КСЗ и Наредба на КФН. Резервът се създава през 2021 г. като в него се превключват средствата, освободени от резерв за гарантиране на минимална доходност в резултат на промени в КСЗ, възникни в края през 2021 г.

Резервът се формира от:

1. собствени средства на пенсионноосигурителното дружество;
2. превключените средства по ред на чл. 193а, ал. 4, т. 2 от Кодекса;
3. средства, преведени по чл. 192б, ал. 6, т. 1 и ал. 8 от Кодекса.

Приложения към финансовия отчет

10. Резерви

10.2. Резерв за гарантиране на brutните вноски, образуван от пенсионноосигурителното дружество, продължително

Резервът за гарантиране на brutния размер на вноските се изчислява към края на всеки месец в размер на 0.5% от нетните активи на Универсален пенсионен фонд, изчислени към края на посочения работен ден на съответния месец.

11. Средства на осигурени лица, прехвърлени от/ към други пенсионни фондове

<i>В хиляди лева</i>	2022	2021
Средства на осигурени лица, прехвърлени от други пенсионни фондове	398 692	360 687
Прихванатия съгласно споразумения с други пенсионни фондове	(150 042)	(115 100)
Исходящи първични потоци, свързани със средства на осигурени лица, прехвърлени от други пенсионни фондове	248 650	245 587
Средства на осигурени лица, прехвърлени към други пенсионни фондове	195 158	138 130
Прихванатия съгласно споразумения с други пенсионни фондове	(150 042)	(115 100)
Исходящи първични потоци, свързани със средства на осигурени лица, прехвърлени към други пенсионни фондове	45 116	23 030
Нетни първични потоци от други пенсионни фондове	203 534	222 557

12. Нетни приходи от лихви

<i>В хиляди лева</i>	2022	2021
Български държавни книжа, издадени или гарантирани от държавата	4 568	4 197
Чуждестранни държавни книжа, издадени или гарантирани от държавата	17 690	15 895
Корпоративни облигации	429	452
Чуждестранни корпоративни облигации	794	733
Гирочни средства в разплащателни сметки в банки	(952)	(3 341)
Депозити	131	-
	22 660	17 936

13. Нетни печалби от оценка на инвестиции по справедлива стойност

<i>В хиляди лева</i>	2022	2021
Акцији, дялове и права	(1 699)	20 154
Чуждестранни акцији, дялове и права	(164 497)	119 790
Български държавни книжа, издадени или гарантирани от държавата	(48 980)	(8 608)
Чуждестранни държавни книжа, издадени или гарантирани от държавата	(243 687)	(30 777)
Корпоративни облигации	125	527
Чуждестранни корпоративни облигации	(10 853)	(1 151)
Деривативни финансови инструменти	(51 728)	(44 028)
	(521 319)	55 907

Приложения към финансовия отчет

14. Оповестяване на свързани лица

За УИФ „ДСК – Родина“ свързани лица са ПОО „ДСК – Родина“ АД, „Банка ДСК“ ЕАД като негови мажоритарни акционери, СТП Банк като мажоритарен акционер в капитала на „Банка ДСК“ ЕАД, всички дружества, които са част от финансовата група на „Банка ДСК“ ЕАД и СТП Банк, както и ключовия ръководен персонал на ПОО ДСК – Родина АД.

Сделките с ПОО „ДСК – Родина“ АД се състоят от такси и удържки, регламентирани съгласно КСО и Правилника за дейността на Фонда, както те са разглеждани по – подробно в приложение 9, а задълженията на Фонда към Компанията са описани в приложение 8. Задълженията на Фонда към Компанията се уреждат в кратки срокове и зависимост от периодите на внасяването им. През 2022 г. и през 2021 г. УИФ „ДСК – Родина“ не е осъществявал сделки със свързани лица по-вън таксите и удържките, описани по-горе.

15. Данъчно облагане

Приходите на Фонда не се облагат с данък по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане.

Приходите от инвестиране на акциите на фонда, разпределени по индивидуалните периоди на осигуряване на лица, не се облагат с данък по смисъла на Закона за данъците върху доходите на физически лица. Услугите по ангажираното пенсионно осигуряване не се облагат по реда на Закона за данък върху добавената стойност.

16. Събития след датата на отчета

Съгласно взето решение на Надзорния съвет на ПОО „ДСК-Родина“ АД от 22.12.2022 г., са покрити временни в състава на Управителния съвет на ПОО „ДСК-Родина“ АД, като отпаднал от 01.01.2023 г. Румяна Боянова Сотирова и Диана Дечева Митрева са освободени като членове на Управителния съвет на ПОО „ДСК-Родина“ АД. Решението за промяна на състава на Управителния съвет на ПОО „ДСК Родина“ е вписано в Търговския регистър на 09.01.2023 г.

Резализираната доходност към датата на одобрение на отчета показва несъществено увеличение спрямо текущия размер към 31 декември 2022 г.

Осем отпелиото по-горе, няма събития след датата на отчетния период, изискващи корекции или оповестяване във финансовия отчет на Фонда.